PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 242 ANTRADIENIS, LIEPOS (JULY) 12, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Vancouverio Pavieniai Bedarbiai Kovą Laimėjo; Gauna Darbą ar Pašalpą

Jaunimo Sekretorė ELIZABETH SHIELDS - COLLINS, Tarptautnio Jaunimo Kongreso sekretorė, kuri atvyko New Yorkan, kur įvyks pasaulinis jaunimo kongresas rugpiūčio 14-24.

VALDŽIA DUOS DARBĄ ARBA PAŠALPĄ

Šiuo Laimėjimu Džiaugiasi Visa Apylinkė

VANCOUVER, B. C.— British Columbijos valdžia sutiko duoti pavieniams bedarbiams po 2 dienas į sąvaitę dirbti, kad bedarbiai užsidirbtų į sąvaitę po $6.40.

Jeigu valdžia neparūpins jiems darbo, turės duoti jiems tą pačią sumą pašalpos.

Dalis bedarbių sugrįžo iš Victoria dainuodami pergalės dainas ir numaršavo į pašalpos biurą pasiimti pirmą mokestį.

Tie bedarbiai, kurie yra atvykę iš kitur ir neišgyvenę užtektinai, kad gelėtų skaitytis vietiniais gyventojais, gaus tikietus iš Ottawos grįžimui į savo "namus," jei jie grįš prieš 15 rugpiūčio. Tuo tarpu ir jie gaus tą pačią pašalpą.

Visa apylinkė šia pergale labai džiaugiasi, o ypatingai Vancouver miesto visuomenė, kuri rėmė šių pavienių bedarbių kovas ir protestavo prieš policijos brutalumą metant iš pašto.

PARAGVAJŲ SU BOLIVIJA MANO GALUTINAI SUTAIKYTI

BUENOS AIRES, Argentina. —Paragvajaus ir Bolivijos užsienių reikalų ministeriai pasirašė sutartį, kuri manoma, prives prie galutinos taikos sutarties ir užbaigs vadinamą šimto metų senumo Chaco konfliktą.

Šios šalys birželio 12 d. 1935 metais užbaigė 100,000 gyvybių kainavusį trijų metų karą, pasirašė karo paliaubų sutartį, kuri nebuvus perdaug pasekminga. Prie šios sutarties privedė šešios neutralios valstybės — Argentina, Brazilija, Chile, Peru, Jungtinės Valstijos ir Urugvajus.

Neoficialiai pranešama, kad šių valstybių prezidentai paskirs po vieną delegatą, kurie kiekvienam atsitikime spręs Paragvajaus ir Bolivijos ginčus.

Fašistai Vėl Bombardavo Anglijos Prekinius Laivus

VALENCIJA.—Nežiūrint Italijos pažadėjimo Anglijos ministeriui pirmininkui nebombarduoti Anglijos laivų, praeito šeštadienio vakare ir sekmadienio ryte fašistų orlaiviai padarė tris užpuolimus ant Valencijos uosto, kartu ir ant dviejų Anglijos laivų.

Užpultieji Anglijos prekybiniai laivai Yorkbrook ir African Trader pabėgo be didelių nuostolių, bet ant laivo Yorkbrook sužeistas belgas Heemas, nesikišimo komiteto oficialas.

Fašistų orlaiviai atskrido iš Majorka salos—iš Italijos orlaivių bazės. Pažymėtina ir tas, kad ant užpultųjų laivų plėvėsavo Anglijos ir nesikišimo komiteto vėliavos. Laivai buvo atvežę Raudonajam Kryžiui medicinos krovinį.

Francija Skaito Čekoslovakijos Krizį Nepasibaigusiu

PARYŽIUS.—Užsienių reikalų ministeris Bonnetas daro pasitarimus su ministerijos taryba, kaip sulopyti nuo Pacifiko iki Pirenejų suirusią tarptautinę padėtį.

Šiuo laikotarpiu nazių valdoma Vokietija atrodo ramiausiu ir mažiausia Francijai grėsiančiu kaimynu. Tačiau tik taip atrodo paviršutiniai žiūrint, o visos Paryžių pasiekiančios žinios rodo, kad Hitleris tvirtai laikosi duoti Henleinui paramą ir iš to kiekvieną minutę gali išsivystyti naujas Čekoslovakijos krizis.

Franzūzai ima domėn ir tą faktą, kad Hitleris niekad neužmiršta ir visuomet kerštauja ant tų, kas sutrukdo jo planus. O dar daugiau, tai paskutiniu laiku viena aukšta naziška asmenybė Berlyne išsitarė, kad tiktai sudetų apylinkių aneksija ir Čekoslovakijos valstybės sumažinimas ir jos pavertimas neutralia sala patenkins nazišką Vokietiją.

KONSERVATIVŲ VADU IŠRINKTAS MR. MANION

OTTAWA, Ont.—Nauju konservativų partijos vadu išrinktas Mr. Manion, Duplesio plauko konservativas.

Į savo programą konservativų partijos konvencija įdėjo Čamberleno rėmimą, priešinimąsi konstitucijos taisymui, gelžkelių suvienijimą ir kitus turčių reikalų gynimo punktus.

Tarptautiniame Piknike Dalyvavo Virš 16,000

TORONTO, Ont. — Pereitą sekmadienį įvykusiame tarptautiniame piknike dalyvavo virš 16,000 žmonių. Tai buvo rekordinis skaičius.

Piknike kalbėjo Salsbergas, Smithas, W. Denison, CCF veikėjas ir senutė Bloor, kuriai šią vasarą sukako 76 metai amžiaus.

Senutė Bloor savo kalba parodė, kad pas ją yra dar didelė revoliucinė energija. Daugelis negalėjo atsistebėti, kaip ji galėjo tokiame karštyje ir taip ilgai ir energingai kalbėti.

Visi kalbėtojai nurodė fašizmo pavojų ir reikalingumą vienytis kovai prieš jį.

Piknikas, tokiu būdu, buvo ne piknikas, bet 16,000 žmonių demonstracija už progresą, taiką ir demokratiją.

Šveicarai Mano Vieškelius Užtverti Plienine Užtvara

BERNE, Šveicarija. — Netoli Vokietijos rubežių jau tūlas laikas krūvos stūksa plieninių rėlių Kai kas manė, kad šios rėlės per apsileidimą paliktos geležinkeliečių, bet šiomis dienomis pasirodė jų reikšmė. Sustaugė sirenos, išbėgo iš kareivinių kareiviai ir iš namų civiliniai gyventojai ir iš tų rėlių padarė plienines vieškelių užtvaras. Sako, kad per tokias užtvaras negalės taip greitai pereiti tankai ir motorizuota kariuomenė, kuri gali atvykti iš Vokietijos pusės.

Šveicarija nuo senų laikų skaitoma taikingiausia valstybė Europoje, bet paskutiniai nazių pasikėsinimai sujungti visus vokiečius smarkiai paveikė ir į Šveicariją, kurioj gyvena labai daug vokiečių, ir ją paskatino prie sustiprinimo savo pasienių.

MOKINASI GINTI ŠALĮ

Prie kempės, kurioje 17-20 metų amžiaus Ispanijos jaunuoliai mokinasi kariško mokslo. Tokiose kempėse mokinasi 150,000 jaunų vyrų. Paveikslas parodo jaunus kareivius įmant leidimus aplankymui tėvų ar giminių.

Reakcijos Lagery Didelis Nesutikimas; Hepburnas ir Duplesis Turėjo Pasitarimą

DUPLESIO TALKININKAI REZIGNAVĘ VISI VIENU KARTU

Krizį Įnešusi Visuomenės Opozicija Duplesiui

QUEBEC, Que. — Kvebeko provincijos valdžios tarpe pasireiškia didelis sumišimas, ypatingai po to, kai kelios dienos atgal Duplesis išvijo iš kabineto F. J. Leduc, kelių ministerį.

Sako, kad visas Duplesio kabinetas padavęs rezignaciją. Bet to neskelbiamia, kad nepakenkti Duplesio režimui.

Kiti sako, kad Duplesio kirvis pulsiąs ir ant kitų jo valdžios vyrų. Greitu laiku įvyksiąs didelis valymas.

Pasklydo gandai, kad del pasireiškusio nesutikimo kabinete Duplesis pagrumojęs rezignacija ir naujais rinkimais ateinantį mėnesį.

Leduc, jau trečias iš eilės Duplesio prašalintas ministeris, išleido pareiškimą, atakuojantį Duplesį.

Duplesis užkvietęs rezignavusius ministerius grįžti. Spėjama, kad nekurie grįš.

Yra manoma, kad del šio krizia reakcijos kempėj kalta visuomenės opozicija Duplesio režimui. Nekurie ministeriai pradėję nepasitenkinti Duplesio reakcija, kadangi ji valdžią daro nepopuliaria. Kita, kaip pasirodo, padlock law progresyvio judėjimo neužsmaugė, o priešingai, pastūmėjo į veikimą.

Pas Duplesį lankėsi Hepburnas, Ontarijos premjeras. Sakoma, kad jie kalbėjosi, kaip sulopyti begriūvantį reakcijos lagerį.

KINŲ LAKŪNAI VĖL APDAUŽĖ JAPONŲ LAIVYNĄ

HANKOW, Liepos 11.—Kinijos vyriausybė praneša, kad laike visų oro atakų kinų lakūnai sudaužė 50 japonų orlaivių ir sugadino 5 karo laivus. Aviacijos vyriausybė praneša, kad sekmadienį kinų orlaiviai užpuolė prie Hukowo Yangtzėj susikoncentravusį japonų karo laivyną ir du laivu smarkiai apgadino.

Japonų jėgos pasiekė Kutang miestą, esantį už dvylikos mylių į pietryčius nuo Kiukiango, nuo kurio į Hankową yra 135 mylios. Kinai mano, kad japonų sausumos kariuomenė ir karo laivai greitu laiku pradės smarkiai bombarduoti Kiukiangą.

ŠMELINGAS BUVO SUTIKTAS TIK ŽMONOS IR DRAUGŲ

BERLYNAS.—Max Šmeling, kurį nesenai Joe Louis paklojo per dvi minutes, buvo sutiktas tik žmonos ir kelių draugų.

Anais metais, kada jis apgalėjo, buvo patiktas su iškilmėm.

Kaip atrodo, tai Šmelingo garbė susmuko ne tik užsienyje, bet ir Vokietijoj.

Prasidėjo Kampanija Sudaužymui Francijos Liaudies Fronto Valdžios

PARYŽIUS.—Francijoj prasidėjo didelė kampanija sudaužymui Liaudies Fronto.

Kas keisčiausia, tai kad toj kampanijoj žymią rolę lošia Darbo ir Socialistų Internacionalo nekurie vadai.

Prie to prisideda ir nekurie dešinieji Francijos socialistai, kuriems labai baisus komunistų įtakos augimas.

Visų tų elementų tikslas išmesti iš Liaudies Fronto komunistus .

Francija Mažai Ko Laukia Iš Nesikišimo Kom. Plano

PARYŽIUS. — Nežiūrint, kad praeitą sąvaitę nesikišimo komitetas priėjo prie galutino susitarimo Ispanijos klausimu ir Anglijoj bei Francijoj pradėta tikėti, jog susitarimas bent dalinai paveiksiąs į Ispanijos įvykius, Francijos nekurie diplomatiniai rateliai į tas pasekmes žiūri labai skeptiškai. Jie nurodo, kad tas vadinamas susitarimas yra tiktai degantis parako laidas, kuris nuves į visą parako bačką.

Neoficialiai yra kalbama, kad Francija pasekanti Anglijos politiką tik del sprogimo išvengimo. Tačiau Vokietija su Italija nerodančios ženklų, kad jos vykdys nesikišimo planą, o jei taip, tai Francijai teksią atidaryti Pirenejų rubežių ir leisti į lojalistų Ispaniją plaukti ginklams.

Naziai Atėmė iš Austrijos Kunigų Metrikac. Teises

BERLYNAS.—Liepos 8 dieną Hitleris paskelbė Vokietijai ir Austrijai naują sutuoktuvių ir perskiroms tvarkyti įstatymą ir su tuo atmetė iš Austrijos kunigų per 800 metų turėtas vedybų metrikavimo teises.

Nuo dabar vedybų reikalu galės kas kreiptis pas kunigus ar ne, tai jų asmeninis dalykas, bet kiekviena pora turės atsilankyti pas nazių viršininkus ir apsivesti reicho vardu. O perskiras galės duoti tiktai teismai.

Iš paviršiaus šis įstatymas lyg ir panašus į civilę metrikaciją, praktikuojamą daugelyje šalių, bet truputį yra kitaip. Berlyno naziai pradėjo reklamuoti kitokias vedybų ceremonijas, kurių proga iš jaunųjų reikalaujama reichui sukurti "tinkamą" šeimyną, priveisti daug vaikų ir taip toliau. Sutuoktuvės daromos pilnoj religinėj nuotakoj, tiktai su skirtumu, kad krikščioniškose apeigose figuruoja žydiškas dievas, o nazių sutuoktuvėse—"hitleriškas dievas."

Su kunigams teisių susiaurinimu, Hitleris mano praplėsti savo religijos įtaką. Austrijos kunigai ir vyskupai tuo parėdymu nepatenkinti ir ketina protestuoti.

Hankovo Padėtis Kasdien Vis Darosi Pavojingesnė

SHANGHAI. — Geltonosios upės potvyniams ir kinų jėgoms sulaikius ties Kaifengu japonų oferizyvą linkui laikinosios Kinijos sostinės Hankowo, japonai pradėjo veržtis palei Yangtse upę. Jau kelios sąvaitės laiko, kaip čionai japonai sutraukė dideles sausumos jėgas ir laivyną. Nežiūrint, kad ir čia japonų kariuomenė ir laivynas sunkiai nukentėjo, jie vis traukia daugiau jėgų ir mano sostinę dasiekti šia kryptimi.

Japonai mano, kad paėmus Hankową, gal kinai pasiūlys jiems taiką, bet kinų vyriausybė paskelbė sekamai: "Mūsų pasiryžimas yra galutinas. Mes kovosime iki paskutinio kino ir iki paskutinio colio žemės. Jei mes prie dabartinių aplinkybių prašytume taikos, tas reikštų gentkarčių įverginimą."

Paskutinėmis dienomis į Yangtse paupį pribuvo 25,000 naujos japonų kariuomenės, o kinai pradėjo evakuoti Kiukiang miesto civilius gyventojus. Kiukiangas randasi palei Yangtse upę, žemiau Hankowo. Kaip vienas, taip ir kitas šių mietsų kasdien laukia didelių oro atakų.

PALESTINOJ SUNKIAI NUKENTĖJO ANGLAI IR ŽYDAI

JERUZALEMAS, Liepos 11. —Netoli Taboro kalno, pasislėpusi sukilėlių gauja, šiandien smarkiai apšaudė anglų kareivius ir žydų policininkus. Kovoje žuvo penki žydai ir 8 sužeista.

Neramumai plečiasi toliau. Visoje šiaurinėje Palestinoje nukirstas telefono susisiekimas, o Jeruzaleme važinėja šarvuoti automobiliai.

HENLEINAS VĖL LANKĖSI PAS HITLERĮ

MUNICH, Vokietija, Liepos 11.—Čekoslovakijos nazių vadas Henleinas čionai turėjo pasitarimą su Hitleriu ir skuba namo.

Sako, kad sugrįžęs Henleinas reikalaus akcijos ir prasidės naujas krizis. Pats nazis teigia, kad kasdien padėtis blogėja. Taip pat šis laikas yra pavojingu, nes baigias javų valymas.

ATIDARĖ GARSIĄJĄ REIMSO KATEDRĄ

REIMS, Francija.—Dalyvaujant Francijos prezidentui Lepbrunui, popiežiaus atstovui, 10 kardinolų, daugybei vyskupų ir kunigų, armijai ir 100,000 žmonių miniai, liepos 10 dieną buvo atidaryta didžiulė Reimso katedra, kurią vokiečiai kanuolių ugnimi buvo pavertę griuvesių krūva.

Katedros atstatymas užsitęsė per šešiolika metų. Jos atstatymui ir Rockfeleris paaukavo milijoną ir 300 tūkstančių dolerių.

Liaudiečiai Sulaikė Fašistus Valencijos Fronte; Atkariavo Svarbias Strategines Pozicijas

Išgavo Paslaptis DUNCON SANDYS, W. Čiorcilio žentas, kurs sukėlė didelį triukšmą Anglijos parlamente, kuomet pareiškė, kad karo ministerija suteikus jam informacijų apie apsigynimo jėgas.

"TIES VALENCIJA JIE NEPRAEIS," PAREIŠKĖ GENEROLAS MIAJA

Liaudiečių Pasipriešinimas Ne Silpsta, Bet Stiprėja

BARCELONA, Liepos 10. — Netoli Vidužemio jūrų esančio Nules miesto vakar liaudiečių pėstininkai, atmušę keletą fašistų atakų, padarė ant fašistų pasekmingą ataką ir juos išmušė iš keletos strateginių pozicijų. Fašistai visomis jėgomis stengėsi atkariauti prarastus apkasus, bet buvo atmušti.

Taip pat liaudies kariuomenė padarė staigią ataką Teruel-Segunto fronte ir aplaikė geras pasekmes.

Keletą pirmesnių fašistų atakų liaudiečiai atmušė su durtuvais ir atkariavo keletą kalnų.

Tuo pačiu laiku valdžios išdirbti planai del apgynimo Valencijos daro smarkų progresą ir pasipriešinimas kas kart stiprėja.

Generolas Miaja kalbėdamas apie fašistų norus pasiekti Valenciją pareiškė sekamai:

"Mes pastatysime aplinkui Valenciją tokį barjerą, kuris sukrės pačius užpuolikus. Aš esu tikras, kad Valencija bus neįveikiama, kaip ir Madridas.

"Valencija man pritars atsakydama: jie nepraėjo, jie nepraeina ir jie nepraeis."

ALASKOS ESKIMUS PALIETĖ KARŠČIAI

BARROW, Alaska. — Praeitą šeštadienį, kada pietinėje Kanadoje šiautė dideli karščiai, termomteras pakilo iki 67 laipsnių ir šioje 300 mylių Arktikos rate esančioje vietoje. Niekad čionai nebuvo tokios šilumos. Nežiūrint, kad sulyg pietų klimato ji nedidelė, nuo jos nukentėjo labai daug eskimų.

PASIUNTĖ 400,000 CIGARETŲ MAKPAPINIEČIAMS

TORONTO, Ont. — Makpapiniečių draugų sekretorė B. Colle praneša, kad pirmomis šio mėnesio dienomis išsiuntė makpapiniečiams 400,000 cigaretų, taipgi nemažai kitų daiktų.

Ji visiems rėmėjams taria didelį ačiū ir prašo nepamiršti ateityje.

Kitas siuntinys bus išsiunčiamas pradžioj rugpiūčio.

Arabai Akmenimis Ir Bombomis Mėto Į Palestinos Žydus

JERUZALEMAS, Liepos 10.— Visoje Palestinoje kruvinos riaušės nesibaigia, bet eina prie didesnio įtempimo. Vien tiktai šiandien Haifa mieste, šale apmėtymo akmenais, keturiose vietose buvo bombomis apmėtyti žydai, o Jeruzaleme trijose vietose. Pastarajam mieste vieną bombą įmetė į autobusą, kitą į automobilį, o trečia sprogo netoli arabų daržovių rinkos.

Haifa mieste arabai įmetė bombą į žydų dailydžių dirbtuvę, bet pastaroji nesprogo. Tiberijoj, netoli Galilejos ežero, nušovė iš darbo begrįžtanti jaunuolį žyduką, o netoli Haifa smarkiai sužeidė žydų policininką.

Ginkluotos arabų gaujos net devyniose vietose užpuolė žydų kolonistus, arabų kaimus ir policiją. Vienoje vietoje net keli kaimai turėjo kovoti su maištininkais. Manoma, kad čionai maištininkai turėjo didelius nuostolius.

Buvo ir daugiau bombardavimų bei akmenimis apmėtytų, kurių aukos buvo daugiausia žydai. To sąryšyje anglai iš Egipto gabena vieną šarvuotų automobilių pulką.

FORDO PONAMS NEPATINKA, KAD KUNIGAI SU BEDARBIAIS

WINDSOR, Ont.—Fordo ir kitų fabrikų viršininkai grumoja boikotu tiems kunigams, kurie remia bedarbių ir bendrai pažangų judėjimą.

Nekurie religiniai vadai privačiai nusiskundė, kad jie negalį imti dalyvumo prieš bedarbių diskriminavimą, kad nenustoti finansinės paramos, o ant galo—net ir vietų.

King Valdžia Begėdiškai Pasiduodanti Reakcijai, Sako Draugas Tim Buck

TORONTO, Ont. — King valdžios atsisakymas padlock įstatymą panaikinti arba atiduoti Aukščiausiam teismui yra begėdiškas pasidavimas reakcijai, sako Tim Buck, Kanados Komunistų Partijos Centro Komiteto vardu.

Tuo pačiu laiku, sako jis, King valdžia atsisakė pildyti visuomenės valią, nes dauguma Kanados piliečių buvo priešingi tam įstatymui.

Tas priešingumas guvo išreikštas parašais, mitingais ir pareiškimais spaudoje.

Centro Komiteto vardu, draugas Tim Buck šaukia darbo žmones prie didesnės vienybės ir kovos demokratijai apsaugoti.

"Mes šaukiame visus Kanados demokratus remti Kvebeko Civilių Teisių Unijos vedamą kampaniją panaikinti padlock law per teismą," sako jis.

Komunistų Partija tą kampaniją remsianti visomis jėgomis.

Milijonierius Su Draugais Išskrido Aplinkui Pasaulį

NEW YORK. — Sekmadienio vakare, 33 metų amžiaus milijonierius Howard Hudges su savo keturiais draugais įsėdo į 25,000 svarų sunkumo monoplaną ir pradėjo aplinkui pasaulį kelionę, kurią mano atlikti per penkias dienas.

Pirmą sustojimą numato Paryžiuje, po 22 valandų kelionės. O jei nepapuls jokios nelaimės, tai paskui skris per Šveicariją, Čekoslovakiją, Sovietų Sąjungą, Alaską, Kanadą ir iš vakarų pusės sugrįš į Bennet orlaivių lauką New Yorke.

Orlaivis aprūpintas visais mechaniškais įrankiais. Du jo motorai turi 1,100 arklių pajėgumą. Iki Paryžiaus jiems šerti pasiėmė 1,500 galionų gazolino. Skrenda nuo 10,000 iki 15,000 pėdų aukštumoje, darydamas apie 155 mylias į valandą.

WINDSOR, Ont. — Chadam radio stotis CFCO atsisakė leisti kalbėti apie padlock įstatymą, kadangi negavo aiškaus atsakymo iš CBC viršininkų Torohte.

Kalbą buvo parašęs ir įteikęs peržiurėjimui draugas F. H. Love, Komunistų Partijos Windsoro sub-distrikto sekretorius.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTŲ Į SĄVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Netikus Politika

Laisvės reporteris savo pranešime iš Amerikos Lietuvių Kongreso konferencijos rašo:

"Perskaitęs rezoliuciją, Grigaitis ją apibudina, referuoja—referuoja ilgai, gal ir per ilgai. Bet delegatai ramiai klausosi.

"Savo kalboje Grigaitis nueina nuo rezoliucijos ir iškelia tuos klausimus, kuriais komunistų ir socialistų nuomonės nesutinka, kuriais įvairiausios nuomonės vyrauja ir nepartijiniuose delegatuose. Sunku net ir sugaudyti jo išvedžiojimus, jie pilni kontradikcijų. Iš vienos pusės, jis kalba ir nurodo, kad Lietuva maža, kariauti prieš nieką ir su nieku negali, bet nesiūlo patarti Lietuvai visai nusiginkluoti ir atsiduoti likimui—visgi ginklai esą reikalingi. Jis išvedžioja, kad Lietuva negali pasitikėti nei Francija, nei Sovietų Sąjunga, nei jokia kita šalimi, arba šalių grupėmis. Gali jos neapginti Lietuvos. Lietuvai nėra prietelių. Ji viena . . . ji viena. Betgi jo paties skaitytoje rezoliucijoje, ir su kuo jis sutiko, pasakyta, kad Lietuva turi kooperuoti su tomis šalimis, kurios kovoja už taiką ir prieš fašistinius agresorius.

"Kaipo Amerikos piliečiai, girdi, mes turime reikalauti ir turime laikytis, kad iš Amerikos niekam ginklai nebūtų gabenami—**vadinasi ir Lietuvai, jeigu Lietuvai prisieitų gintis nuo Lenkijos arba Vokietijos.**"

Keleivio redaktorius išsireiškė dar blogiau, negu Grigaitis. Reporteris rašo:

"Kalba Keleivio redaktorius Michelsonas. Jis eina dar toliau už Grigaitį ir tiesiog pareiškia: Daug geriau būtų, jeigu Lietuva visus savo ginklus suverstų į Nemuną ir likviduotų savo kariuomenę. Ji vistiek nieko nereiškianti, vistiek nieko neapginsianti.

"Panašiai kalba ir kiti keli socialistai. Dr. Montvidas pilnai užgiria Michelsono poziciją."

Tokia linija, kokią siūlo Grigaitis ir Michelsonas, Lietuvai žalinga. Piršti Lietuvai tokį beviltingumą, raginti Ameriką neparduoti ginklų užpultoms šalims, taipgi siūlyti Lietuvai sumesti ginklus į Nemuną—tiesiog juokinga.

Kad Lietuva atstumia gerus savo draugus, tai tiesa. Fašistinis režimas Lietuvoj atskiria Lietuvą nuo demokratinių šalių. SSRS ir Francija užstoja, bet Lietuva neturi padarius su jomis apsigynimo sutarties. Tas apsunkina SSRS ir Francijai ir pagelbos teikimą. O fašistinės šalys, kaip Italija ir kitos, su kuriomis Lietuvos valdžia flirtuoja, Lietuvai vistiek ne draugės. Ypatingai Lenkija ir Vokietija.

Bet nereiškia, kad Lietuvai nebėra išėjimo. Jeigu Lietuvos valdžia grąžintų valdžią Lietuvos liaudžiai, atsteigtų demokratiją, palaikytų demokratinį bloką, tuomi ji Lietuvos padėtį pagerintų, sustiprintų jos apgynimo jėgas, nes tuomet demokratinis blokas visai kitaip į Lietuvą žiūrėtų. Taipgi ir jos priešai nebūtų tokie drąsūs.

Ottawos Valdžia Pasielgė Negerai

Kaip jau jums yra žinoma, federalė valdžia atsisakė padlock įstatymą panaikinti arba atiduoti aukščiausiam teismui peržiūrėti, ar jis ne prieš konstituciją. Kitaip sakant, leido jam įsigalėti. Taip pasielgdama Kanados valdžia padavė ranką reakcijai ir uždavė didelį smūgį demokratijai.

Tiesa, ji aiškinasi, kad taip pasielgė todel, kad ji nenori neigti provincijų teisių. Atrodo, kad federalė valdžia taip elgėsi saugodama demokratinius principus. Bet kodel gi ji taip nesielgia su Albertos provincija? Albertos provincijos valdžios išleistus įstatymus greitai panaikina. Tokių panaikintų įstatymų yra arti tuzino. Tuo tarpu tie įstatymai turi tikslą apsaugoti žmonių reikalus, o padlock law yra visai skirtingas įstatymas. Jis paneigia pačias pamatines civiles žmonių teises. Sulyg padlock law gali žmogų areštuoti, konfiskuoti jo turtą be jokio varanto, be jokio teismo. Jei tu pats prirodysi, kad nekaltas, gal tau atiduos, o jei ne—pražuvo.

Liberalų valdžia dar kartą įrodė, kad jai daugiau apeina išnaudotojų reikalai, o ne demokratija. Įstatymai, įvesti varžymui žmonių teisių, kad negalėtų organizuotis ir kovoti už didesnį atlyginimą, kaip kad Kvebeko provincijoj, užgiriami, o toki įstatymai, kurie vienokiu ar kitokiu būdu paliečia bankierius, turčių klasę, kaip kad Albertos provincijoj, kuogreičiausiai panaikinami.

Toks valdžios sprendimas paeina dalinai ir iš tos priežasties, kad pažangių atstovų seime nedaug. Jie negalėjo sukelti didelės opozicijos. Kita, dalinai kalti ir patys demokratijos gynėjai. Parašų rinkimas po peticija, kad padlock įstatymas būtų panaikintas, buvo silpnokas. Ypatingai labai šaltai į parašų rinkimą žiūrėjo tų provincijų demokratai, kurių tas įstatymas neliečia. Tokioj Kanadoj, kur yra arti 12,000,000 gyventojų, surinkti apie 70,000 parašų reiškia labai mažą darbą. Buvo galima surinkti porą šimtų tūkstančių ir daugiau, jei būtų dedamos didesnės pastangos.

Liaudis šią pamoką turi atminti ir ateityje darbuotis visai kitaip. Ateinačiuose rinkimuose stengtis išrinkti daugiau darbo žmonių į valsčių ir miestų valdybas, į provincinius seimelius ir net į federalį seimą. Jei daugiau miestų valdybų būtų pareikalavusios tą įstatymą panaikinti, kaip kad padarė Niegara Falls ir Oshawa valdybos, būtų buvę kiti rezultatai.

Demokratijos išsaugoti be darbo, be kovos nebus galima.

Pasakykite Ką Jūs Manote

Savo įspūdžiuose draugas K. Kilikevičius, ALDLD KVK sekretorius, agituoja, kad Petras verčiamą romaną Kaip Grūdinasi Plienas skirtų Liaudies Balso skaitytojams. Būtų gerai, kad ir daugiau skaitytojų atsilieptumėte. Jei jūs pageidausite, kad tas romanas būtų perleistas per Liaudies Balsą, aišku, Petras galės jį paaukoti Liaudies Balsui.

Kartu galite išreikšti savo nuomonę ir kitų Liaudies Balso raštų klausimu. Kada visi Liaudies Balso bendradarbiai žinos jūsų pageidavimus, jiems bus lengviau parinkti Liaudies Balsui raštus.

SOVIETŲ SĄJUNGOS PIETUOSE

Kuomet Sovietų Sąjungos šiaurėje amžina žiema, tuo pačiu laiku jos pietuose auga tropiški medžiai, kaip kad matote paveiksle.

Vilniaus Krašto Valstiečiai

Vilniaus kraštas — valstiečių kraštas. Nėra čia didesnių miestų, išskyrus patį Vilnių, nėra fabrikų, nėra ir darbininkų. Tai žemės ūkio kraštas. Didžiuma jo gyventojų sudaro mažesnieji ir smulkieji ūkininkai. Jie yra skaitlingiausi.

Šiame krašte gyvena dviejų tautų valstiečiai: lietuviai ir baltgudžiai. Abiejų šių tautų valstiečiai yra laikomi valdančios lenkų partijos pavaldiniais. Tai antrosios rūšies žmonės. Kai Amerikoj juodieji, italų užkariauti abisiniečiai, anglų kolonijose indai, francūzų kolonijose afrikiečiai. Iš šių žmonių plėšiama kuodaugiausia, teikiama jiems kuomažiausia. Lygiai taip pat ir mūsų krašte. Valstietis mokestį moka, kelią veltui taiso, karo tarnybą eina, mokyklas, bažnyčias stato, sausina balas, reguliuoja upes — žodžiu yra ramstis, pamatas visuomenės. O kaip atrodo, gyvena pats? Būkime atviri ir pasakykime teisybę.

Valstiečio gyvenimas—parijaso gyvenimas. Pekliškas. Vergiškas gyvenimas. Pririšto šuns prie būdos gyvenimas. Yra valstiečių pasiturinčiai gyvenančių, bet apie juos nekalbėsim, jie sudaro nežymų nuošimtį visų valstiečių. Grįžtam prie mažažemių ir smulkiųjų ūkininkų.

Lūšnos (pirkios) jų menkos, mažais supuvusiais langais, žemos, sulindusios žemėsna, dar pasitaiko daug dūminių (be langų, kamino). Vidus trobos aukštas, drėgnas "naturalus" grindys, plyšėtos, aprūkusios ir nebaltintos sienos. Arti pirkios kiaulių ar karvių tvartas. Vasarą todėl pilna musių, blusų, blakių ir kitų gamtos padarų pirkioje. Pirkios retai kada vėdinamos. Žiemą šaltos, nešvarios. Pro plyšius varva vanduo. Šeimoje daug vaikų. Žiemą visi beveik miega ant pečiaus. Lovų esti maža. Daugiausia 2-3 plačios. Jose miega po 4-6 kiekvienoje. (Pasitaiko vienoje pirkioje dvi arba trys šeimos). Spiaudo ant grindų, nežiūri ar kas sveikas ar džiovininkas. Užtat daug esti ligų. Ligonio atskirai nepaguldys, nėra kur. Pasitaiko dažnai troboje vištos, kiaulės, avys. Visi troboje "sutelpa." Toks tai kasdieninis valstiečio gyvenimas . . .

Esant kūnui suvaržytam, dvasinis pasaulis irgi yra nenormalus. Dvasinis stovis, susipratimas labai menkas. Beraščių prisiskaitoma iki 60%. Tiesa, daug kur prenumeruoja, skaito laikraščius, mėgina skaityti knygas. Pagirtinas tai ir sektinas reiškinys. Pavasarį ir vasarą organizuojamos bendros išvykos, tinklasviedžio rungtynės, gegužinės ir šiaip pramogos. Visa tai naudinga ir kūnui ir dvasiniam pasauliui. Bet daug kur jaunimas ir vyresnieji laiką praleidžia nekultūringai: geria degtinę ir tai nepavieniai, bet masiniai, lošia kortomis, o iš to jau aiški išvada: mūšasi tarp savęs. Čia jau yra kuliganizmas ir netgi banditizmas. Tai privalo žinoti mūsų liaudis. Tuo keliu eidami nieko nelaimėsim, anaiptol pralaimėsim viską.

Neišpasakytai vargingas valstiečio gyvenimas nepriduoda noro lavintis ir lavinti savo vaikus. Niurus, tylus ir nepatenkintas Vilniaus krašto kaimietis. Jo vaikai yra mažai mokomi. Nuo 7—14 metų, taigi per septynerius metus vaikšto mokyklon. Mokyklos yra valdiškos (lietuviškų nėra), kame mokoma vaikus daugiausia tikybinių plepalų, kvaršinamos jų galvos pomirtiniu gyvenimu, šovinistiškomis pamazgomis, "patariama" pamėgdžioti fašistų "didvyrius" savo krašte ir svietur. Norėdami visuomeniško, liaudiško demokratiškais pagrindais susipratimo, liaudies, demokratijos įžymūs asmenys yra begėdiškai, šlykščiai ir šališkai "aplenkti," išjuokti. Liaudies dainos, rodančios ar keliančios išeitį ir kelią iš vergovės, išbrauktos yra iš dainų repertuaro. Dainuojama apie saldžiąją meilę turtingąsias mergužėles-lelijėles, jų aukso žiedus, šilkų sukneles, apie jų tėvų dvarelius, apie bernužėlio-dobilėlio aštrųjį (valstiečių-darbininkų šonkauliams) kardelį, timo pasagėles ir kitus niekus. Liaudies engėjai, skriaudikai ir jos visuomenininkų kovų smaugėjai istorijos vadovėliuose vaizduojami kaipo "kilnūs didvyriai," patrijotai, o ištikrųjų, tai liaudies masių korikai, budeliai. Liaudies "švietėjai"-mokytojai daugumoje valdančios partijos agentėliai arba jai artimi ir "patikimi" žmonės. Liaudžiai artimi jie (mokytojai) savo tuščiais žodžiais, darbais gi yra labai nutolę ir net priešingi liaudžiai ir jos gyvybiškiems reikalams. Nedraugiški savo tarpe, savanaudžiai (ne visi), siaurapročiai ir karjeristai. Mažamoksliai dar mažiau apsiskaitę. Tingūs ir rambūs protiniuose savokojimuose, analfabetai visuomeniškuose klausimuose. Nieko nenusimaną apie liaudį ir jos istoriją, diletantai. Biznieriai, davatkos dvasinės, girtuokliai ir mergininkai. Atitolę nuo liaudies, jos nesupranta, pasipūteliai ir pusgalviai. Be jokios kritikos priima įvairius savo "globėjų" "patarimus," svetimus sprendimus. Bailiai ir apakeliai. Kabotinai ir pajacai . . . Be iniciatyvos ura-patrijotai!

Valstiečių gyvenimas palaidas, nesuorganizuotas. Organizacijų galima sakyti nėra. Visos uždarytos. Prieš dviejus metus veikė įvairios čia organizacijos (lietuviškos), kaip "Ryto" draugijos, šv. Kazimiero draugijos, skaityklos, mokyklos, ūkio rateliai. Šių draugijų pagrindinis tikslas buvo: laikyti valstiečių mases ura-patrijotiškume ir uralietuviškume. Nebuvo kreipiama didesnio dėmėsio į masinį organizuotą valstiečių gyvenimą pačių valstiečių, užkertamas buvo kelias domėtis gyvybiniais masių reikalais, nesiskaitnat su pačių valstiečių iniciatyva, ji buvo aplenkiama, draugijos nebuvo reiškėjos plačiųjų masių rimtų norų ir troškimų, nei kiek nebuvo kreipiama dėmėsio į klasiniai tautinį valstiečių susipratimą, tarpusavio santykį, nebuvo tikros liaudiškai-demokratiškos plačios platformos kasdieniniame darbe. Liaudžiai "vadovavo" prisiųsti kažkokie iš miesto "ponai inteligentai," dažnai nieko bendro neturį su liaudimi, netgi jai daug kur kenkdami. Mumyse dar užsiliko kažkokia keista pažiūra į valstiečius: valstiečių vadais laikomi yra tik vadinami inteligentai, kartais liaudies priešai, o manoma, kad patys valstiečiai negali būti savo vadovais ir negali patys organizuotis. Klaidingai manoma!

Mūsų inteligentai pilna burna žiaukčioja lietuviškais, gražiais žodžiais kur reikia ir kur nereikia, kiek galima ir kur galima . . . patrijotiniais, visuomet prie buteliuko sugieda himną . . . Barsto žodžius, kaip žirnius apie sieną. Valstiečio tuščiu žodžiu nepriviliosi ir neprisotinsi. Jis laukia ir nori tikro valstietiškoliaudiško, darbo plataus, demokratiško.

Vilniaus Ūkininkas

Tabako Augintojai Parėmė Ispanijos Našlaičius

DELHI-TILSONBURG. — Š. m. birželio 25 d. atsibuvo Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos 6-tos kuopos naudai rengtas piknikas. Žmonių atsilankė gana daug ir visi gražiai linksminosi. Tik gaila, kad tuo tarpu pasitaikė labai šaltas oras, kas daug pakenkė bendrai piknikui.

Reikia pažymėti, kad tabako augintojai ne tik kad moka užauginti gerą tabaką, bet taipgi rūpinasi ir bendrai darbininkų klasės reikalais. Štai ir šį sykį, visai iš anksto neprisirengę, ant greitųjų atsišaukė į dalyvius medžiaginės paramos Ispanijos Respublikos karo našlaičiams, ant ko atsiliepė sekančiai: per drg. Liutkevičienę ir F. Balnį aukavo šie d.d.: Koklys (Toronto) $1.00, J. Baličias $1.00, O. Gutauskas $1.00, Tunila $1.00, F. Gurklys 50 c., K. Pempė 50 c., S. Repšys 50 c., F. Balnys 50 c., J. Liutkevičius 50 c., Gurel 40 c., D. Balaišis 35 c., Sarapai 25 c., Petrulis 35 c., Užunaris 25 c., A. Mažeika 25 c., J. Ridikas 25 c., Vilkienė 25 c., M. Bartulis 25 c., J. Stradomskis 25 c., J. Dumša 25 c., S. Zavackas 25 c., Zala 20 c., J. Maldaikis 10 c. Su užrašais surinkta $10.05. Be užrašų surinkta $4.87. Viso sykiu surinkta $14.92.

Prisiunčiu čekį $15.00, kuriuos prašau perduoti Ispanijos Respublikos Gynimo Komitetui. Visiems aukavusiems rengimo komisija už aukas širdingai dėkoja.

S. Repšys

Padėka

EDMONTON, Alta.—ALDLD 18 kuopa išreiškia proletarišką padėką daugiausiai pasidarbavusiom nacionalio organizacinio fondo sukėlime jaunuolėm: Petrauskaitėm, G. Wunderytei ir R. G. Savickaitėm. Taip pat ačiū visiems draugams, bei draugėms, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems.

P. Zaleskienė
Kuopos Sekretorė

Darbininko Akim Žiūrint

Kanados valdžia, panaikindama Aberharto valdžios įvestą įstatymą, duodantį valdžiai teises bausti laikraščius už šmeižimą valdžios, sakė, kad Aberharto spaudos įstatymas prieš spaudos ir žodžio laisvę, kurią Kanada labai gerbia.

Tačiau dabar atsisakė panaikinti Duplesio įstatymą, kuris atsuktas ir prieš spaudos ir susirinkimų bei žodžio laisvę.

Kodel taip? Todel, kad Aberharto įstatymas buvo taikomas pažabojimui reakcinės spaudos, kuri be jokios gėdos puola Aberharto valdžią ir bendrai pažangą, o Duplesio įstatymas atsuktas prieš pažangą, prieš darbo žmonių judėjimą, prieš demokratiją.

Tokiu elgesiu Kanados valdžia uždavė demokratijai didelį smūgį.

Bet liaudis rankų nesudės. Kova tik prasideda.

* * * * *

Kad Bennetto režimas buvo reakcinis, visiems aišku. Visi sako, kad jo režimas buvo biauriausias.

Bet moderniškiems reakcionieriams toks žmogus, kaip Bennetas, jau nebegeras. Bennetto ir Herridge autoritetai visai susmukę konservativų tarpe.

Kodel? Todel, kad Bennettas ir kiti jo bendradarbiai, buvę valdžioje, pamatė, kad žmonių su kulka nepasotinsi nei nuraminsi, todel jie kalba apie reformas, apie materialius reikalus. Gi nauji vadai nori gyventi frazėmis.

Todel, kad konservativų konvencijoj Bennettas su Herridge kalbėjo apie gynimą demokratijos, apie reformas, delegatai jiems baubė.

* * * *

Konservativų konvencija Otawoj parodė, kad konservativų tarpe eina didelis persigrupavimas.

Kaip Herridge pažymėjo, konservativų partijos vadovybėn įsibrovė reakcingiausi elementai.

Iš kitos pusės, gera dalis pažangesnių konservativų išeina į opoziciją ir jaučiama, kad jie ieškos bendradarbių pažangos pusėj.

* * * * *

Tas pat dedasi liberalų tarpe. Dešinieji liberalai suka vis į dešinę ir artinasi prie reakcinių konservativų, o kairieji — prie liaudies.

Toks procesas tose partijose, kaip Tim Buck sako, gimdo naujus liaudies talkininkus.

Pažangių žmonių užduotis žiūrėti, kad tie nauji talkininkai būtų laimėti plačiam demokratiniam frontui sudaryti.

* * * * *

Galima pažymėti dar ir tą, kad nuo tokio persigrupavimo neliuosos ir darbininkų partijos ir organizacijos.

Dalis darbininkų partijų narių, dešinieji socialistai ir "kairieji komunistai" — trockistai vienokiu ar kitokiu būdu liejasi su reakcija.

* * * * *

Su laiku ir Kanadoj pasidarys du frontai — pažangus frontas, susidedąs iš demokratinių elementų, ir atžagareiviškas frontas, susidedąs iš visokio plauko reakcionierių ir darbo žmonių atmatų.

* * * * *

Kiek atrodo, tai nauji Anglijos planai karui Ispanijoj "užbaigti" nežada nieko naujo.

Kol tie "savanoriai" bus "suskaityti," praeis keli mėnesiai.

Kita, nieko užtikrinančio nesimato, kad jie bus ištraukti.

Tai tik tęsimas komedijos, kuri buvo pradėta pora metų atgal.

* * * * *

Amerikos Lietuvių Kongreso Konferencija praėjus, kaip Laisvė pažymi, patenkinančiai.

Tačiau po konferencijos Naujienos užimtos ne tuo, kaip įgyvendinti pasibrėžtus darbus, bet atakavimu komunistų.

Iš to Lietuvos liaudis nieko gero neturės.

* * * * *

Kaip atrodo, tai Liaudies Balso piknike Toronte ročesteriečių bus ne mažiau, kaip kad buvo laike koncerto.

Reikia manyti, kad svečių bus ir iš kitų amerikiečių ir kanadiečių kolonijų.

Yra manoma, kad bus vienas iš didžiausių piknikų kada nors buvusių Toronte lietuvių istorijoj.

Torontiečiai turi pasirengti svečių priėmimui.

J. Yla

Lietuvoj Gautieji Įspūdžiai

(Laiškas Iš Lietuvos)

Gerbiamoji Ponia!

Tamstai taip greitai neparašiau laiško, nes turėjau daug vargo su muitinės poneliais ir daug išlaidų. Tiesa, viskas gerai ėjosi važiuojant per Jungtinių Valstijų teritoriją, Vokietiją ir Lenkijos koridorių, bet kai tik pasiekėm Lietuvos rubežių, visi mano daiktai buvo išversti iš skrynios ir lagaminų ant žemės. Apstojo aplinkui žandarai su muitininkais ir pradėjo kratą. Ką tiktai naujo rado, apkrovė įvairiais muitais. Gramafonas buvo senas, bet dabar sako ir už senus reikia mokėti muitai, tai teko užmokėti po 8 litus už kiekvieną gramafono kilogramą, o už pirmos rūšies šilko kilogramą net šimtą litų. Gramafono plokšteles čionai nebuvo galima išsipirkti. Jas pasiuntė į Kauno muitinę, ten išgrajino ir klausėsi ar nėra ko nors ant Lietuvos valdžios.

Lietuvoje labai keistai atrodo, kad niekur negali prieiti prie kokio nors viršininko nepadavęs jam prašymo ir prie jo nepridėjęs žyminio mokesčio. Poneliai ir poniutės prisilaiko baisaus puikumo. Žmonės labai suvaržyti ir suvarginti nuo įvairių mokesčių. Darbininkai kaime dirba už vieną litą į dieną, o jei gauna du litu už 12—14 valandų darbdienį, tai sako, kad labai daug gavo. Krautuvėse viskas brangu. Pavyzdžiui, pirkau vyriškus čeverykus, už juos užmokėjau 38 litus, o Kanadoj už juos būčiau užmokėjęs doleri ir 75 centus. Kas reiškia, kad norint tuos čeverykus uždirbti reikia dirbti virš trijų sąvaičių. Už ridikulį Kanadoj užmokėjau du doleriu, o Lietuvoj man už jį siūlo 26 litus. Na, o jei ūkininkui prisieina pirkti geležis, tai du kartu brangesnė, negu 1936 metais. O kur gauti pinigų? Pardavėm veršiuką, gavome tik šešis litus. Grūdai irgi pigūs: pardavėm centnerį miežių, gavome septynis litus 80 centų. Na, o kiek Lietuvos ūkininkas gali parduoti? Už tad daug ūkininkų jau išėjo iš ūkių ir dabar daug yra parduodama iš varžytinių.

Policija visomis jėgomis darbuojasi ir nežiūrint, kad yra labai daug policininkų, bet nesuspėja apsidirbti. Jiems ir kitiems, kas turi valdišką darbą labai gerai gyvenasi.

Labai keista atrodo, kaip šio ponai sugavę su žiebtuvėliu degant bankrotką ar pypkę, paima 25 litus pabaudos. Jei be lentelės sugaus važiuojant, arba per miestą važiuosi greitai, eisi be paso, veši vištą ar veršį surištom kojom tuojau užmokėsi pabaudas. Na, o jei užsižiopsojęs užeisi ant geležinkelio, gausi tris mėnesius kalėjimo ir užsimokėsi didelę piniginę pabaudą. Mieste irgi turi būt labai atsargus, jeigu sueisi su dviem pažįstamais, padarysi susirinkusių skaičių ligi trijų, tuojau sulauksi skirstytojo, arba protokolo.

Na, o jeigu žmogus susirgai, tai ir "gud bai," nes maža operacija 120 litų, o kiekvienas perrišimas nuo dviejų iki penkių litų.

Valdininkai gauna geras algas, prie to gauna už atostogas ir visokius vaikpinigius ir šventpinigius. Jų algos daug didesnės, negu Kanadoj gauna tavo vyras. Nereikėjo man iš Kanados važiuot, nes dabar toki neramumai su lenkais ir vokiečiais, kad to pasekmėje visus suregistravo. Užregistravo ir mane, liepė būti pasiruošiusiam . . . "Gud bai."

(Parašas Neskelbiamas)

NAMAI DĖL DARBININKŲ

Vaizdas apartamentų Arlingtone, Va., S.A.V., kurie statomi žmonėms, kurių pajamos nedidelės.

Lietuvoje

MARIJAMPOLĖS APSKRITYJ STEIGIAMI SVEIKATOS PUNKTAI

Marijampolė.—Birželio 14 d. Marijampolės apskrities viršininkas sukvietė gydytojus ir akušeres pasitarti sveikatos punktų steigimo reikalu. Numatyta steigti visą eilę sveikatos punktų Marijampolėj, Krosnoj, Balbieriškyj, Liudvinave, Prienuose, Kalvarijoj ir kitur, kur gydytojai teiks medicinos pagalbą nustatytomis kainomis. Susitarta už vizitą pas ligonį nakties metu imti po 8 litus, o dienos laiku po 4 litus. Akušerei už gydymo pagelbą ūkininkai turės mokėti po 10 litų. Varguomenės gydymas bus apmokamas savivaldybių lėšomis. Kai kuriuos sveikatos punktuos bus ir akušerė ir gydytojas, o kai kur tik akušerė.

Tikima, kad šitų sveikatos punktų įsteigimas pagaliau užkirs kelią visokiom šundaktarėm ir "bobutėm," kurių žala kaimui dar iki šiol žymiai jaučiama.

LENKAI TRUKDO PAADMINISTRACIJO ŪKININKAMS ATLIKTI ŽEMĖS DARBUS

Kaunas.—Kai kurie apskričių viršininkai pranešė Vidaus reikalų ministerijai, kad lenkų organai darą įvairius trukdymus ūkininkams pereiti į aną pusę laukų darbams. Vidaus reikalų ministerija apie tai painformavo Užsienių reikalų ministeriją.

Kadangi tokie trukdymai gyventojams gali padaryti didesnių nuostolių, tai Užsienio reikalų ministerija pasiūlė apskričių viršininkams sueiti su Lenkijos storastomis ir visais galimais būdais stengtis su jais išaiškinti nesusipratimus, o jei tas nieko negelbės, tuomet kreiptis į centrines įstaigas.

ISPANIJOS SUKILĖLIAI BUVO SUĖMĘ LIETUVOS PILIETĮ

Kaunas.—Nesenai iš Anglijos į Klaipėdą atplaukė "Kretingos" laivas ir atgabeno Lietuvos pilietį Dovydą Kempį. Kempis tarnavęs viename Anglijos prekybiniame laive jūrininku. Tas laivas plaukęs per Ispanijos vandenis ir pakliuvęs į Franko nelaisvę. To laivo įgulos narius ir keleivius Frankas uždaręs į kalėjimą, bet Anglijos valdžiai energingai užprotestavus — paleido. Sugrįžęs Lietuvos pilietis Kempis pasakoja daug tragiškų įvykių iš Ispanijos karo.

PASIVAIKŠČIOJIMAS PO VASARIŠKĄ MIESTĄ

Telšiai.—Ankstyvą, giedrą ir karštą priešpietį išeinu pasižvalgyti po miestą. Visoje Didžiosios gatvės pusėje vyksta remonto darbas. Senasis šaligatvis, jau gerokai apgriuvęs, šalinamas ir vietoj jo tiesiamas naujas. Jis žymiai platesnis ir, matyt, bus labai patogus pėsčios publikos judėjimui.

Eidamas toliau, pamatau, kad tvarkomos ir kitos gatvės. Kęstučio gatvė judėjimui uždaryta. Ji vietomis pergrindžiama, be to, tvarkoma kanalizacija. Sodno gatvės nukastas didokas kalnas, ir pati gatvė tuo būdu palyginta.

Pažvelgus į Ežero gatvę, besitęsiančią visu paežeriu, vaizdas kiek blogesnis. Ji tebėra negrįsta, ir dabar, vasaros metu, atrodo tikra dulkių karalija.

Šalimais yra vyrų ir moterų maudyklės. Vyrų maudyklė šiek tiek iš gatvės pusės atitverta, moterų—ne. Girdėjau, kad kai kas piktinasi, net Kauno spaudoje buvę šį reikalą užkliudę. Sunku spręsti, kiek daug čia tos blogybės esama. Iš gatvės vaizdas kiek egzotiškas, nes daugumas maudyklės lankytojų neturi papročio dėvėti maudymosi kostiumus. Neturėdamas apie šį reikalą aiškios nuomonės, drožiu toliau.

Atšlijus, visur pastebima gyva statyba. Telšiai pamažu auga. Užsistato spragos miesto centre, dygsta namai perifejose. Daugumas naujai statomų namų—mūriniai. Plytų iš toli vežti netenka: jos imamos iš Dirkstelių dvaro plytinės, kuri iš Telšių ranka pasiekiama.

Šis dvaras, kurio žemė atsiremia į Mąsčio ežerą, pačiame paežeryje turi gražų miškelį, vadinamą gojumi. Telšiečiai jį labai pamėgo. Vasaros vakarais ir ypač šventadieniais jį lanko ištisos miestiečių ekskursijos. Deja, pastebėjau to reto grožio miškelio nykimą ir anot Baranausko: "ant lauko pliko kelios pušelės apykreivės liko." Gaila, kad miestas leido iškirsti tokią vertingą telšiečiams poilsio vietelę.

Prieš turgavietę kyla dideliais, vešliais medžiais apaugusi kalva, kurios viršuje stovi dabartinė katalikų parapijinė bažnyčia, buvusi pravoslavų cerkvė.

Del šios bažnyčios taip pat vyko ilga ir arši kova tarp vyskupijos kūrijos ir stačiatikių eparchijos. Kūrija, stengdamasi atimti iš stačiatikių cerkvę ir prie jos esančią kleboniją su geru sklypu, įrodinėjo, kad cerkvė pastatyta neteisėtai rusų valdžios atimtoje Žemaičių vyskupijos žemėje. Po ilgo bylinėjimosi kūrija paėmė cerkvę kartu su klebonija.

Stačiatikiai, gavę nedidelę kompensaciją, pasistatė cerkvę kitoje vietoje.

Įlipu į kalną, panašų į gražų parką, alėjomis priaugusį vešlių medžių. Nuo viršutinės aikštelės atsiveria platus vaizdas į ežerą ir apylinkę. Aplinkui matyti daug vežimėlių ir žaidžiančių vaikų. Prieinu prie Telšių istorinės žymybės—senoviškos patrankos, įmūrytos cementiniame cokolyje. Ją paliko šioje vietoje švedai, besitraukdami po eilės pralaimėjimų iš Lietuvos.

—Mes šaudysim iš jos į Lietuvos priešus! — šukteli vaikas antram "kareiviui," žaidžiančiam lazda.

Aptrupėjusi nuo laiko, tarsi akmeninė, armotos gerklė grąsinančiai nukreipta į pietus, tarsi ten slėptųsi Lietuvos priešas . . .

Įsižiūriu į atsiveriantį reginį. Matyti ežero įlinkis, apaugęs raudonais, gelsvais ir pilkais namukais. Kažkas panašaus į Neapolio įlanką. Gaila tik, kad trūksta rūkstančio Vezuvijaus . . .

L. D.

IŠLEIDO 26 IŠMOKINTUS PREKYBININKUS

Kaunas. — Kaune jau septyni metai kai veikia Lietuvos verslininkų sąjungos prekybos mokykla, kuri šiemet išleido 26 naujus absolventus. Tą mokyklą baigusius mielai priima darban didesnės prekybos įmonės, kaip tai: "Maistas," "Lietūkis" ir kitos.

Mokyklą baigusių išleistuvėse lankėsi ir Švietimo ministerijos atstovas, kuris pripažino, kad mokykla kasmet daranti pažangą ir jau prilygstanti valstybinei mokyklai.

MŪRININKAI REIKALAUJA ALGŲ PAKELIMO

Kaunas. — Kauno mūrininkai padavė atatinkamoms įstaigoms prašymą, reikalaudami pakelti jiems algas ligi dviejų litų valandai. Dabar rangovai aiškinasi, kad mūrininkai yra labai aptingę. Girdi, pirmiau per aštuonias valandas, kada dirbdavę akordiškai, įmūrydavę po tūkstantį plytų, o dabar įmūrina tiktai apie 400 plytų.

NELEIDŽIA RENGTI LIETUVIŠKŲ VAKARŲ

Vilnius. — Vilniaus lietuvių meno ir literatūros draugija gegužės 25 ir 26 dienomis norėjo surengti lietuviškus vakarus Miciūnų kaime, Gervėčių valsčiuje, bet negavo Vilniaus-Trakų storastos leidimo.

Birželio mėnesio 4 ir 6 dienomis ta pati draugija rengė lietuviškus vakarus Vilniuje, bet ir jiems Vilniaus miesto storastijos nedavė leidimų.

Gavus neigiamą Vilniaus miesto storastijos atsakymą, birželio 4 dieną Lietuvių meno ir literatūros draugijos valdybos nariai: E. Palevičiūtė ir Pr. Žemaitis buvo nuvykę Vilniaus vaivadijos įstaigon, kur tuo reikalu kalbėjosi su viršininku Jasinkiu, bet ir ten nič nieko nelaimėjo.

DEL ŠEIMOS NESANTAIKOS IŠKILO PADEGIMO BYLA

Marijampolė.—Prieš šešerius metus, 1932 metais, Marijampolės apskrityje, Sasnavos valsčiuje, Gavaltuvos kaime, sudegė Ališausko kluonas. Kadangi ūkis buvo užrašytas Ališauskienės vardu, tai ji iš apdraudos bendrovės paėmė 1,650 litų, kaipo draudimo premiją.

Praslinkus trejiems metams Ališauskas su žmona persiskyrė. Žmona atėjo į Sasnavos policiją ir pranešė, kad Ališauskas norėdamas gauti premiją tyčia padegęs kluoną. Ališauskas vertęs žmoną tai padaryti, bet kai ji nesutikus kluoną padegti, tai jis ją iš namų išvaręs. Del to įskundimo dabar tiktai atsibuvo byla. Liudytojomis buvo pašauktos abi Ališaukų dukterys, kurios patvirtino, kad apie kluono padegimą tėvai kalbėjosi. Sakė, kad liepę nenusigąsti gaisro, kad buvę uždangstyti grįčios langai ir panašiai. Apie tai tėvas kalbėjęsis ir su kaimynu Starkevičium.

Teisme viena duktė, kuri gyvena su tėvu, savo paliūdijimus, duotus tardytojui atšaukė, sakė, kad ji taip sakė motinos įmokinta. Kai ir kiti liūdytojai nedavė aiškių prirodymų, apygardos teismas visus kaltinamus išteisino.

SUĞAVO DIDELĮ ARKLIAVAGĮ

Kaunas.—Jau kelisyk už arklių vogimą baustas pilietis Šriubinas vėl vogė arklius Kėdainių, Marijampolės, Šiaulių ir Panevėžio apskrityse. Šriubinas buvo vienas didžiausių arklių ir vogtų arklių paslėpimo specialistas. Bet dabar jis vėl suimtas ir padėtas kalėjiman.

RASTA PRIGĖRUSI JAUNA MERGAITĖ

Rietavas.—Birželio pirmomis dienomis dingo Remkaitė, tarnavusi Bagdonavo kaime pas eigulį Spiridavičių. Po ilgo ieškojimo, pagaliau, Aitros upelyje, buvo atrastas Remeikaitės lavonas. Jį rado žvėjai. Anksčiau buvo paplitę įvairių gandų. Vieni manė, kad Remeikaitę kas nors nužudę, kiti galvojo, kad iš gėdos ji pati nusiskandino, buvo ir dar kitų panašių versijų. Tačiau atradus lavoną, padarius skrodimą, paaiškėjo, kad ji prigėrusi.

Remeikaitė buvo dar jauna vos 17 metų mergaitė. Jos traginga mirtis šeimos ir giminių tarpe sukėlė gilaus ir kartaus liudėsio, ypač, kad pati šeima turėjo gražų ūki ir pasiturinčiai gyveno.

LAISVAMANIŲ SUSIRINKIME DALYVAVO 500 ŽMONIŲ

Papilė.—Birželio 5 dieną Papilės laisvamanių etinės kultūros draugijos skyrius Rudikų kaime, A. Bonkaus gražiame parke surengė labai didelį suvažiavimą — gegužinę. Daugumas dalyvių susirinko Papilės miestely, o iš ten apie 14 valandą, orkestrui griežiant, visi pradėjo kelionę į Rudikius. Būriai žmonių ėjo pėsčių ir važiavo vežimai. Viso į gegužinę susirinko daugiau negu 500 žmonių. Buvo svečių ir iš kitų skyrių. Gražiai pasilinksminę ir pasitarę visi dalyviai ape 24 valandą išsiskirstė į savo namus.

Gegužinės pelnas buvo paskirtas sušelpimui Palangos padegėlių, kuris pasiųstas to miesto burmistrui ir draugijos steigėjui daktarui Šliupui.

Utena.—Birželio 9 dieną, Dusetų sunkvežimis, prikrautas sėmenų ir kiaušinių, važiuodamas Kaunan, Utenoje užvažiavo ant turgun su kartimis važiavusio Gatelių kaimo gyventojo Jurgio Grašio. Sunkvežimis sumaigė žmogui galvą ir sužeidė arklį, kurį vėliau pribaigė šūviais. Nelaimė įvyko del šoferio užsnūdimo, nes po tam išlaužė tvorą ir įvažiavo daržan.

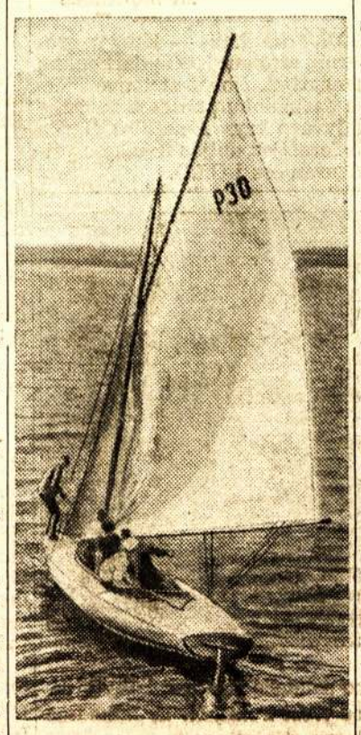

Čiūčiavo Liūliavo SSRS darbininkai poilsio laiku.

TYRINĖS ŠNIPŲ VEIKLĄ EUROPOJ

Lamar Hardy iš New Yorko, S.A.V. atorney, kuris kartu su savo dukteria Michelina išvyko į Europą tyrinėti tarptautinės šnipijados, kuri smarkiai darbuojasi ir Suvienytose Valstijose.

Sia Šan-Jun — Vertė Petras

Nuotikiai Fronte

(Iš 3-sios Chinijos liaudies-revoliucinės armijos karinio dienyno)

(Pabaiga)

paleisti; nei vienas iš kareivių nejuto nuovargio, niekas nemanė apie tai, kad permirkę drabužiai dar neišdžiūvę. Visi stengėsi, kad nedavus priešui galimybės pabėgti. Kareivių kraujas užvirė. Žingsniai pasidarė lengvi, kareiviai greitai ėjo pirmyn, aktyviai šturmuodami priešą. Pirmasis būrys jau metėsi į ataką. Rankinės granatos kaip krūša pylėsi ant sunkvežimių. Pakilo tiršti dūmai. Priešai sunkvežimiuose ir apie sunkvežimius krito kaip lapai. Užmuštųjų kraujas apipylė žemę nudažydamas ją raudonai. Vienoje vietoje susigrūdo kelios dešimtys sunkvežimių. Kareivių įkarštis dar daugiau pakilo. Pasigirdo balsai:

"Drąsiai atakuokite! Reikalinga juos paimti gyvus, neduokite progos jiems pabėgti!"

Sužeistieji draugai, gulinti ant žemės, taipgi šaukė:

"Pirmyn! Atakuokite, užkariaukite galutiną pergalę!"

Šauksmai, šūviai susimaišė su trimitų garsais. Tas dar daugiau pakėlė kareivių dvasią. Kariuomenės dalys vėl metėsi pirmyn, keliose vietose perkirsdamos plentą. Mes prisiartinom prie aukšto kalno, kad išmušus priešą iš jo užimtų pozicijų.

Išnaujo pasigirdo sprogimai rankinių granatų ir kulkosvaidžių tratėjimai.

Pasigirdo galingas gaudesys, sudrebinantis kalnų viršūnes. Pakėlę galvas, mes pamatėm du japoniškus orlaivius, atlėkusius nuo šiaurės. Jie suko ant plento. Nuo žemės aiškiai galima buvo matyti trys raudoni ratai apačioje sparnų. Lakūnai tyrinėjo vietą, mėtė bombas ir šaudė iš kulkosvaidžių. Vadai kreipėsi į kareivius: "Nebijokite priešų orlaivių, sekite priešą, kuris randasi žemumoj. Orlaiviai nenusprendžia mūšio. Drąsiai pirmyn!" "Ant kiek arčiau prieisim prie priešo pozicijų, ant tiek pasirodys priešo orlaiviai bejėgiais kuom nors jiems pagelbėti, atakuokite, draugai!"

Daug buvo sužeistų. Kraujas apipylė milines, sanitarai gyviai lakstė nuo vieno prie kito apraišiodami žaizdas. Sužeistieji kareiviai, kurie dar galėjo stovėti ant kojų, nesutiko išeiti iš rikiuotės. Jie ėjo su savomis dalimis pirmyn. Nekurie buvo sužeisti po du tris sykius. Sužeidus vadą čionais tuojaus vietoj atsirasdavo savanoriai, kurie stodavo į užmuštojo ar sužeistojo vietą:

"Draugai! Dalies vadas sužeistas. Aš užimu jo vietą! Pirmyn su manim!"

Mūšis tęsės gana ilgai. Apie 11 valandą šaudymas staigiai perstojo, tiktai iš tolumos atėjo garsai atskirų šūvių. Taip tai užsibaigė kova šiame fronte.

Vienas mūsų batalijonas dasigavo į pačią kalno viršūnę šiaurinėj plento pusėj. Priešas buvo galutinai sunaikintas. Tokiu būdu šiaurinė ir pietinė plento pusė radosi mūsų rankose. Pats plentas irgi radosi mūsų rankose. Priešo pagelbinė armija irgi buvo visiškai sunaikinta. Sunkvežimiams arkliams ir gurguolėms nebuvo kur bepasidėti. Mes apturėjom galutiną pergalę.

Pagal plentą, klonyje, ant kelio—visur, kur tik akys užmatė, neliko nei vieno gyvo priešo. Priešo kareiviai dešimtimis gulėjo negyvi ant žemės. Lavonai skendo kraujuje. Daugumos veidai buvo apaugę barzda, kuri pridavė jiems nepaprastai žiaurią išvaizdą. Prie kiekvieno iš jų buvo ežerėlis sukrekėjusio kraujo. Taip, krūvomis jie voliojosi klonyje 6-7 li plotyje, šone plento. Užmuštųjų skaičius viršino 500 žmonių, neskaitant užmuštųjų ant pačio plento, kalno šlaituose ir kitose vietose.

Narsūs kareiviai, kiekvienas iš jų buvo panašus gyvam drakonui, tigrui, taikyklingai svaidė į priešą granatas. Buvo atsitikimų, kad vienas mūsų kareivis užmušė po dešimtį japoniškų kareivių. Šiame mūšyje ir aštrieji kalavijai parodė savo reikšmę.

"Japoniška karališka armija" nesinešioja su savim rankinių granatų. Jie, matomai, skaito, kad rankinės granatos nėra mūšiui tinkamos, jos negali lygintis su veikme kulkų, paleistų iš šautuvų. Bet šį sykį jiems prisiėjo išbandyti rankinių granatų skonį. Jie prarado šautuvus, kulkas, durtuvus, šalmus, laikrodžius, užrašamąsias knygutes, atsižymėjimo ženklus ir savo gyvastis. Visa tas pateko į mūsų karžygiškų kareivių rankas. "Karališki kareiviai" visi apauti gerais, geltonos odos batais. Nekuriems iš mūsų kareivių buvo nusinešiojus avalinė ir prisiėjo apsiauti japoniškais batais.

"O! Kaip jie sunkūs! Nėra ko stebėtis, kad japonai kopėsi į kalną šiuose batuose, kaip avių banda!" "Ach! Kaip skauda kojas!"

Būrio vadas šaukė: "Eikite greičiau čionais surinkti į vietą karišką grobį!"

Kareiviai grupėmis po 4-5 žmones bėgo prie stovinčių ant plento sunkvežimių. Kariai, apsiavę naujais odiniais batais bėgo šlubuodami. Buvo surinkti visi japoniški šautuvai naujausios išdirbystės "No. 38." Jų pririnkom daugiau kaip 300. Apart šautuvų, radom daugybę revolverių ir kulkosvaidžių. Visų kuopų ir būrių kareiviai rinko ir nešė ginklus į vieną vietą. Nekurie lygino mažus japoniškus revolverius su savaisiais. Žinoma, japoniški revolveriai atrodė daug gražesni.

Šautuvai, durtuvai, kastuvėliai, kareiviškos bonkos—viskas buvo vienoje krūvoje, nebuvo galimybės jų suskaityti.

"Išdidžiai maršavę" didelės ir mažos vėliavos su "saule" dugne vėlėsi ant žemės tarytum šiukšlyno atmatos. Dauguma iš jų buvo suterštos purvo ir arklių kojų. Tuom kareiviai norėjo pažymėti sunaikinimą sužvėrėjusio japoniško militarizmo.

Iš visų slaptų dokumentų, planų, įsakymų, raportų aiškiai buvo matoma, kad japoniški fašistiniai žvėrys—netiktai mirtini chiniškos liaudies priešai, bet taipgi priešai visos žmonijos, karo kurstytojai.

Sunkvežimiai ir gurguolės stovėjo betvarkėj. Dauguma iš jų tiesiog gulėjo išvartyti abejose plento pusėse. Visos gurguolės buvo prikrautos visokių kariškų reikmenų. Kiekvienas sunkvežimis buvo prikrautas mažomis lauko kanuolėmis tipo "92." Apie 200-300 dėžių su sviediniais toms kanuolėms buvo sukrauti pakelėj, kurios iš tolo atrodė kaip kokios kalvos. Kareiviai taipgi pasigavo ir motorciklus, jų buvo viso tik trys, bet jie buvo naujutėliai. Mes taipgi paėmėm daugybes dėžių su maistu. Su pagelba plaktukų ir replių dėžės buvo atidarytos. Jose mes radom biskvitus, mėsos, žuvies ir vėžių konservus, papirosus ir kitus produktus, kurių pavadinimai mums buvo nežinomi. Visą tą mes tiesiog krovėm ant plento. Kareiviai su malonumu valgė biskvitus, atidarinėjo konservų dėžutes sakydami: "Štai užrubežiniai pietūs: reikalinga padėkoti japoniškiems plėšikams. Jie, tarytum, žinojo, kad mes valgom tik vienus ryžius, ir prisiuntė tiek mums užrubežinių patrovų!"

Nekurie kareiviai pasiėmė iš japonų priešgazinius krepšius, išmetė iš jų vaistus ir nedidelius, dailius lagaminus, kuriuose rado drabužius, veidrodžius, parfumus, šukas, rašomą popierį, konvertus ir t.t. Visus tuos daiktus sudėjo ant žemės. Nekurie pripylė vandens į priešgazines maskos dusuojamas dėžutes. Jie draskė japoniškus popierinius pinigus, kuriuos vėjas toli išnešiojo tarytum rudenį lapus. Automobilių langai buvo visi išdaužyti kulkų. Atsarginės benzinos dėžės buvo išmėtytos ant žemės. Išsiliejus benzina skleidė nuo savęs troškinantį kvapą.

Vietiniai gyventojai, išgirdę apie mūsų pergalę, ištisomis grupėmis sekė paskui mūsų kareivius. Jie pergabeno visus užgrobtus nuo japonų daiktus. Iš gurguolių apdangalų jie pasidarė neštuvus ir linksmai su pasitenkinimu nešė į mūsų užfrontį užgrobtus nuo priešo reikmenis. Ryžių maišus nešė ant rankų ir ant pečių.

* * * * *

Saulė jau senai pasislėpė už kalnų. Prisiartino prieblanda, dangaus mėlynėje retai žybčiojo žvaigždės. Mažas vėjelis atneša šautuvų ir kanuolių šūvių garsus. Neaiškūs žmoniški šešėliai slenka į kalnus.

Paaiškėjo, kad mūsų šiandieną sumuštos japoniškos dalys priklauso 5-tai divizijai, kurią komanduoja Igdati. Jos Japonijoj skaitomos pačiomis geriausiomis armijos dalimis. Jie sudarė ypatingą jėgą atakavimui peipiniško fronto. Bet nežiūrint į tai mums vistiek pasisekė sunaikinti tas japoniškas dalis.

Tie, kurie dar bijosi Japonijos, kurie užsikrėtę idėja "chiniškos tautos silpnumu atsispirti prieš tokį priešą, kaip kad Japonija," rodos, įžiūri mūsų pergalę kaip atsitiktinį apsireiškimą—įvykį, laikydamies tokios minties: "Mūsų ginklai daug blogesni už japoniškus, Chinija negali kariauti prieš Japoniją." Bet stambi pergalė prie Pinsinguano išsklaidė tas mintis ir baimę.

Faktai tiesiog kalba mūsų draugiškoms armijoms ir visiems mūsų broliams apie tai, kad jeigu mes tiktai sugebėsime pritaikyti lanksčią strategiją ir taktiką, įgudusiai suderinti manievrinius mūšius su pozicniais, jeigu mes dasigausim iki to, kad valdžia neatidėliotinai duos demokratines laisves liaudžiai, pagerins liaudies masių padėtį, sugebėsime mes suorganizuoti tas plačiąsias mases, pirmoj eilėj rajonuose, kuriuose eina kariški veiksmai, apginkluoti jas, išvystyti partizanišką karą ir sujungti jį su karu reguliariškos armijos, jeigu mes pagerinsim politinį darbą tarpe visų šalies armijų ir jos dalių, atsieksim apvienijimo armijos su plačiomis liaudies masėmis ir duosim pajausti priešui mobilizacinį pasirengimą visos mūsų šalies, jeigu mes sugebėsim surasti silpnas priešo vietas ir neperstojančiai duoti jam smūgi paskui smūgio su tikslu galutinai jį sunaikinti,—jeigu mes veiksim tokiu būdu, tai mums nėra ko bijoti japoniškų plėšikų. Mes turim pilną garantiją sunaikinimui sužvėrėjusio japoniško imperializmo.

Beabejonės, ši pergalė parodė visą eilę mūsų silpnumų. Taip, mes nesugebėjom užtektinai suderinti manievrinių mūšių su pozicniais. Tame atsitikime mes, beabejo, būtum įgavę daug tvirtesnę jėgą.

Ši stambi pergalė aiškiai kalba chiniškos liaudies pardavikams, praradusiems paskutines sąžinės liekanas: jeigu tik mums pasiseks pravesti visuotiną mobilizaciją, apgalėti mūsų silpnąsias puses kovoje prieš japoniškus agresorius, maksimališkai ir nuolatiniai išvystyti mūsų tvirtąsias puses įvairiose krašto dalyse, tai prakeiktieji japoniški okupantai, be dvejojimo, bus išvyti iš Chinijos žmones. Jus, šūnys japoniško imperializmo, laukia šuniška mirtis! Mes tikim, kad jūsų viešpatavimas neilgai tęsis!

Tame pergalingame mūšyje mes patyrėm ir stiprąsias priešo puses. Sumuštas priešas užsispyrusiai nenorėjo atiduoti ginklų. Tas faktas, visviena, neikiek neliūdyja, kad priešas neįveikiamas. Atbulai, jis kalba kaip tik apie neišeinamą priešo padėtį.

Kuom išaiškinti tą apsireiškimą? Pirm visko tuom, kad agresivynis, šovinistinis išauklėjimas japoniškos armijos, vykinamas japoniškų militaristų, atvedė prie didelių tautinių skirtumų tarpe Japonijos ir Chinijos, nors japoniški militaristai tęsė savo šauksmą apie rasės vienodumą ir kalbos bendrumą apgaudinėdami chiniškas liaudies mases.

Tas yra išaiškinama dar ir tuom, kad japoniški kareiviai bijo chiniečių, nes apgauta japoniška armija verčiama japoniško fašistinio imperializmo okupuotoj Chinijos teritorijoj kaskart žvėriškiau elgiasi su chiniška liaudžia, darydamą masinius plėšimus ir žudymus nekaltų civilių gyventojų, gėdindami chinietes moteris; japonai griebiasi baisiausių nežmoniškų kankinimų, jie elgiasi taip pat su patekusiais į belaisvę sunkiai sužeistais kareiviais.

Bet tas, visviena, bendrai nekalbama apie tai, kad japoniškoj armijoj, daugiausiai tarpe japoniškų kareivių masių, nėra žmonių, priešingai nusistačiusių plėšikiškam karui ir simpatizuojančių chiniškos liaudies kovai. Neaprubežiuotas eksploatavimas japoniškos liaudies daromas japoniškų militaristų ir bankierių, nualinimas valstiečių masių, nedarbas, augimas progresyviškų partijų ir liaudies fronto Japonijoj—visi šie faktai aiškiai kalba apie japoniškos liaudies prieškarinį nusistatymą.

Iš kitos pusės, žutbūtingas priešinimasis japoniškų kareivių reikalauja iš mūsų rūpestingo ištyrinėjimo apsiėjime su japoniškais belaisviais. Jeigu mes užmušinėsim japoniškus kareivius, tai objektyviškai mes pagelbėsim tuomi japoniškiems imperialistams sustiprinti jų įtaką japoniškoj armijoj ir sutvirtinsim jų įsitikinimą apie neišvengiamą mirtį japoniško kareivio, patėkusio į mūsų beleisvę.

Mes esam giliai įsitikinę, kad Japonijos darbo masės yra artimi mums broliai: japoniškas imperializmas—mūsų bendras kruvinas priešas. Dalykas tiktai tame, kad japoniški kareiviai pakol kas apgauti japoniško imperializmo, priversti yra jie vesti kovą prieš mus.

Mes privalom kantriai išaiškinti japoniškiems kareiviams tą viską, kad jie suprastų savo klaidingą kelią ir atsuktų durtuvus prieš savuosius fašistinius plėšikus. Šis keblus, galvasukingas sunkus darbas, turi savyje labai svarbią reikšmę mūsų galutinai pergalei kovoje prieš Japoniją.

Ant galo, ši pergalė parodė mums dar vieną sykį, kokią milžinišką jėgą slėpia savyje žmonių masės! Kada mes prisiartinom prie fronto, vietiniai gyventojai labai džiaugėsi mus pamatę, dauguma iš jų verkė iš džiaugsmo. Vyrai, moterys, seni ir jauni—visi buvo geriausiais mūsų pagelbininkais. Jie nurodinėjo mums kelią, pristatė mums maistą, virė mums arbatą, virė mums pietus, ėjo pareigas žvalgų pačiose pavojingiausiose vietose. Po to, kaip mes laimėjom mūšį, jie pagelbėjo mums pargabenti karišką grobį. Masės—neišsemiamas jėgos šaltinis!

* * * * *

Sužeistus kareivius asilais ir arkliais gabena į ligoninę. Kada aš jėjau į ligoninę, aš mačiau dar ant daugumos kareivių marškinių sudžiūvusias kraujo dėmes.

Vieni gulėjo ant lovų, kiti sėdėjo ant grindų, treti neštuvuos laukė perkėlimo. Tik retkarčiais pasigirsdavo vaitojimas. Sanitarai skubėjo. Jų rankose vata, tvarstai, bonkutės su vaistais ir pincetai,—viskas, kas reikalingiausia prie davimo sužeistajam pirmos pagelbos. Nekurie iš sanitarų nešė sužeistiems valgį.

Aš prisiartinęs prie jų pradėjau su jais kalbėtis. Jie daugiausiai susiinteresavę apie mūsų pergalę. Kiekvienas su didžiausiu atydumu seka fronto padėtį.

Dalykas su transportu stovi nepergeriausiai. Kadangi dauguma vietinių gyventojų išbėgę tolyn nuo fronto dar nesuspėjo sugrįžti, tai jaučiasi stoka pegelbininkų. Reikės 4-5 dienų, kad pergabenti sužeistuosius. Kad išėjus keblios padėties ir kad duoti kareiviams reikalingą poilsį, prisiėjo mobilizuoti pergabenimui sužeistųjų dalį kareivių iš fronto. Tokiu būdu šie kareiviai patapo nešėjais. Savo šautuvus jie atidavė kitiems draugams. Trys-keturi vyrai nešė vieną ligonį. Greitai apleido lauko ligoninę. Užviešpatavo tyla. Liko tik du žmonės sutvarkyti ir išvalyti ligoninę.

Vakare pasklydo pranešimai apie tai, kad naujai prisiųsta sustiprinimui japoniška armija tapo sumušta. Japoniški sunkvežimiai negalėjo atlaikyti mūsų spaudimo ir buvo priversti bėgti atgal. Visviena, kaime Czesziako dar randasi daugiau 400-500 priešo kareivių, kurie tęsia žutbūtiną kovą su mumis. Visam fronte šiandieną eina artilerijos apsišaudymas. Padėtis be pasikeitimo.

Pranešimai

Montreal, Que.

Montrealiečių Demesiui

Ar jau visi žinote, kad liepos 24 dieną, lietuvių piknikų vietoj, Ville La Salle, ALDLD Pirmo Rajono Komitetas ruošia didelį

Liaudies Balso

naudai pikniką. Kviečiame visas Montreale gyvuojančias organizacijas, pavienius asmenis ir iš kitų kolonijų svečius dalyvauti šiame didžiuliame Liaudies Balso piknike.

Taigi visi montrealiečiai ir būsimieji svečiai įsidėmėkite, kad tai įvyks liepos 24 dieną.

Programa, tikimasi, bus labai įdomi ir įvairi. Todel kviečiame visus rengtis prie šio pikniko.

M. Gudas
Pirmo Rajono Sekretorius

Toronto, Ont.

Piknikas

Ateinantį sekmadienį, liepos 17 dieną, prie draugų Masių farmos Westone įvyks **Piknikas.**

Šį pikniką ruošia Kanados Komunistų Partijos Toronto Lietuvių Frakcija. Kadangi šiai organizacijai tenka atlikti sunkiausias darbininkų klasės užduotis, tad visi torontiečiai malonėkite atsilankyti į jos rengiamą parengimą.

Trokai veš nuo Gore Vale Ave. Gera muzika grieš lietuviškus ir angliškus šokius.

Rengėjai

Atsilankykite į Svarbų Susirinkimą

Gerbiami ALDLD 162 kuopos nariai! Eina jau antra metų pusė; o dar randasi keletas narių, kurie neužsimokėjo už praeitus metus narinių duoklių. Tad laikas mesti seną paprotį ir reikia atėjus atsilyginti. Taipgi reikia nelaukti ir su šių metų mokesčiais.

Šiuo norime iškalno pranešti, kad sekantis kuop. susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, liepos 15 dieną, lietuvių svetainėj, 6 Denison Ave.

Tad prašome draugus ir drauges nesėdėti ant parko, bet atsilankyti į susirinkimą ir atlikti savo klasines pareigas.

Be to, pranešame, kad minimas susirinkimas bus pusmetinis ir labai svarbus. Iš kuopos nuveiktų darbų bus išduotas pusmetinis raportas ir bus renkami delegatai į Kanados Lietuvių Kongresą.

Susirinkimas prasidės 8 valandą vakare.

Kuopos Valdyba

Nikelio Kompanija Atleido Virš 300 Darbininkų

SUDBURY, Ont. — Birželio mėnesio pabaigoj International Nickel Co. atleido iš darbo virš 300 darbininkų, kurie dirbo nikelio kasyklose. Tame skaičiuje randasi atleisti iš darbo ir aštuoni lietuviai.
mines, bei pažįstamus kartu ir

Atleidimo priežastis yra sumažėjimas nikelio pareikalavimų. Yra kalbama, kad netolimoj ateity paleis dar daugiau.

Virš minėta kompanija Sudburio apylinkėj valdo keturias nikelio kasyklas ir tris nikelio išdirbystės šapas. Bendrai šios kompanijos nikelio išdirbystėj dirba apie 9,000 darbininkų, kurie padaro kompanijai per metus laiko po kelias dešimtis milijonų dolerių gryno pelno.

Mainerys

Norintiems Pasiųst Vaikus Rose Henderson Kempėn

TORONTO, Ont.—Pirma grupė vaikučių į Rose Henderson Memorial kempę išvyko liepos ketvirto. Sekanti grupė išvyks liepos 16. Norint pasiųsti vaikučius su antra grupe aplikacijas reikia įteikti prieš 12 dieną liepos. Su aplikacija reikia siųsti $5.00. Jei vaikutis nebus priimtas, pinigai bus grąžinami.

Vaikučiai priimami nuo 8 mettų amžiaus iki 14 metų amžiaus. Iki 12 metų amžiaus už vaikutį ar mergaitę reikia mokėti po $4.00 į sąvaitę. Virš 12 metų amžiaus—$4.50 į sąvaitę.

Aplikacijas paduoti ir platesnes informacijas gauti galima kempės ofise: 95½ Church St. arba pas Mrs. Reed, 110 Margueretta. Telefonas: LL 3515.

Rep.

ROCHESTERIO PIKNIKE GAUTIEJI ĮSPŪDŽIAI

TORONTO, Ont.—Prieš kurį laiką draugai rochesteriečiai per laiškus užkvietė kelioliką torontiečių, kad atvyktume pas juos liepos 2 dieną į jų rengiamą vakarinį pikniką. Pakvietimą atmesti negalima, susiorganizavome keliolika žmonių ir šešiomis mašinomis leidomės Kanados vingiuotais keliais linkui Rochesterio. Už penkių valandų kelionės jau ir pas mūsų laukiančius draugus ir drauges. Draugai Stančikai nedelsdami prašo mus prie vakarienės.

Pasistiprinę važiuojam į pikniką, kurį pasiekėm už apie pusvalandžio kelionės. Čia radome besilinksminant daug draugų ir draugių, tačiau sulyg Rochesterio lietuvių skaičiaus, jų buvo permažai. Mūsų manymu, turėjo būt daugiau.

Apsižvalgėm pikniko vietą, pasirodė, kad tai puiki vieta: šokiams vieta po stogu, prie jos visi patogumai, muzika gera, rodos tik linksminkis ir gerėkis.

Apie 12 valandą nakties tos vietos savininkas, draugas Markevičius, kviečia visus torontiečius į savo butą ir pavaišina su amerikoniška "šatra" (jie taip vadina obuolinį vyną). Išgėrėm po keletą stiklų, padainavom keletą dainų ir su pilnu ūpu leidomės į nakvines, kurias draugai iškalno paruošė.

Mes, penki, patekom pas draugus Stančikus. Pernakvojus ir pavalgius pusrytį, draugai išsivežė mus parodyti miestą ir jo gražiausius parkus. Nuvažiavus į pietinę miesto dalį teko tikrai pasigerėti parko gražumu: viskas švariai sutvarkyta, žolė trumpai apkarpyta, gražiai susodintos ir apžiūrimos gėlės, o visur jaukūs ir malonūs vaizdai. Pasigrožėję gražiais parkais ir apylinke grįžome į Gedemino Draugystės svetainę. Čia radome stalus apkrautus įvairiais valgiais ir skanesiais. Šeimininkės neleidžia dairytis, bet kviečia sėstis už stalo. Sėdam ir pradedam teirautis kas tuos pietus suruošė. Paaiški, kad draugas Barauskas, draugai Klimašauskai, Baltakiai ir Malinauskai, bendromis pajėgomis sumanė pavaišinti torontiečius. Pradėję vaišinti apgailestavo, kad permažai svečių susirinko, nes pietūs buvo pagaminti 50 žmonių. Pietūs buvo labai skanūs, už kuriuos visiems vaišintojams, o ypatingai šeimininkėms tariame ačiū.

Pietūs mums buvo ne tik šiaip sau pasivaišinimo vieta, bet kartu ir organizacinio pasitarimo vieta. Malonus pirmininkas pakvietė kiekvieną iš eilės po kelis žodžius išreikšti apie organizacinius rekalus. Žinoma, pirmiausia jis mums padėkojo už atsilankymą, o mes užkvietėm rochesteriečius atvykti į Liaudies Balso pikniką. Pakvietimą priėmė ir pasižadėjo atvykti net su apie penkiomis mašinomis. Mes pasižadėjom juos atlankyti ateinantį rudenį, bet ne tuščiomis, o su veikalu.

Taip tai besikalbant atėjo 6 valanda vakaro. Atsisveikinom su draugais ir sėdomė į automobilius ir po penkių valandų laimingos ir linksmos kelionės pasiekėm Torontą.

J. Linarta

Iš Pusmetinio Susirinkimo

MONTREAL, Que.—ALDLD 137 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyko liepos 1 d., į kurį atsilankė gana gražus būrelis narių, bet vis neužtektinas skaičius, palyginus skaičių narių, priklausančių minėtai kuopai.

Mitingas, turiu pasakyti, praėjo labai gerai. Išduota eilė raportų, ką minėta kuopa yra atlikusi per pusę metų darbuotės. Iš politinio ir finansinio raporto paaiškėjo, kad minėta kuopa yra daug atlikusi. Finansų sukėlusi per pirmą pusmetį netoli $700. Kuopa yra prisidėjusi su finansine parama įvairiems darbininkų klasės reikalams, kaip tai Daily Clarion, francūzų laikraščio stiprinimui, Liaudies Balso, organizaciniam fondui ir eilei kitų reikalų.

Iš moterų raporto paaiškėjo, kad ir jos laike pirmo pusmečio yra surengusios eilę parengimų ir padariusios gryno pelno $133.-75. Reikia atžymėti ir tą, kad moterys smarkiai pralenkia vyrus literatūros platinime. Už tai joms tenka didelis kreditas. Šioj srityj vyrai kiek surambėję.

Raportas apie narių mokesčių stovį kiek prastesnis, nes paaiškėjo, kad dar daug narių nėra atsilyginę narines duokles, nors jau metai įpusėję. Randasi keletas narių, kurie dar už 1937 metus nėra apsimokėję.

Narių skaičius paauges, nes vajaus laiku gauta 39 nauji nariai, nors keletas narių persikėlė į kitas kuopas. Taipgi turiu pasakyti, kad laike susirinkimo į minėtą draugiją įstojo drg. Stasys Virbalas ir drg. Verutė Rasimavičienė.

Apkalbėtas ir Liaudies Balso piknikas. Visi nariai pasisakė dėsią visas pastangas, kad minėtą pikniką padarius pasekmingu.

Kadangi virš minėtos kuopos korespondentą aplankė garnys, tai jis ant susirinkimo nedalyvavo, todel nors trumpai aš pasibrėžiau parašyti.

Susirinkime Dalyvavau

Trys finų tautos gražuolės, laimėjusios dovanas laike finų darbininkų sportininkų festivalio finų kempėj, Toronte, šio mėnesio pradžioj. Kanados finai yra dideli sporto mylėtojai.

Senoviškų ir Naujoviškų Pletkininkų Metodai

Įvairūs matematikai ir statistikai net po kelioliką kartų apskaičiavo, kiek randasi žemėje anglies, druskų, mineralų ir įvairių turtų, net be svarstyklių pasvėrė žemės, mėnulio ir kitų dangaus kūnų sunkumą, bet nei karto suglaustai nepadavė, kiek pasauliui kainavo ir kainuoja įvairūs prietarai, pletkai ir abelnas tamsumas. O nuo šių priežasčių pasaulis yra daug, labai daug nukentėjęs. Neliuosa, o gal ir daugiausia yra nukentėjusi ir lietuvių tauta. Juk ne taip senai Lietuvoje sunku buvo rasti žmogų, kuris nebūtų "matęs" kokio nors "patempiono," kitaip vadinamo vaiduoklio, slankiojančio apie stubą, arba šiaip apie baisius sutvėrimus jis nebūtų girdėjęs.

Tokiu būdu Lietuvoje sunku būtų rasti žymesnį tiltelį, akmenį, miškelį, arba šiaip sau nuošalią jaukią vietelę, apie kurią prieš kelis desėtkus metų būtų neprikalbėta kaipo apie tų baubų apsistojimo vietą. Apie visas vieteles skambėjo kokia nors bauginanti legenda. Dar ir šiandien davatkos ir patrijotai plepa apie Čičinskio dvaro nugrimzdimą, apie piliakalnių iš svetimos šalies atnešimą batuose. Dar ir šiandien "mato" įvairius "patempionus" ir pabaisas. Apie juos rašo ir nekurie, religiją pripažįstantieji laikraščiai. Na, o Didžiojo karo pradžioj kiek Lietuvos davatkos kaimiečius prigąsdino Stalupėnuose esančia Katuše. Dauguma kalbėjo, kad ši "ragana" iš gerklės leidžianti kaizeriui vaiską, kuris turįs suterioti Lietuvą. O vėliau, kada vokiečiai įsiveržė į Lietuvą, tai įvairios melagės ir melagiai net girdavosi matę žygiuojant tą iš "Katušės gerklės paleistą vaiską."

Kodel taip buvo, kodel Lietuvoje įvairiems melams ir gandams buvo toks pagrindas? Nagi už tai, kad Lietuvos liaudis buvo stipriai kunigų įgąsdinta velniais, mokinama laikytis to, kas sena ir nesiekti jokios naujovės. Kas tik mėgino naujoviškiau ir kultūringiau gyventi, fanatikų liežuviai pas tą įtardavo esant aitvarą ir ragindavo saugotis nuo tokio žmogaus.

Bet kas čia blogo, juk tai buvo lengendos ir šiaip gražios kalbos, daugelis taip gali pažiūrėti. Tačiau kas bent kiek pažįsta ekonominio gyvenimo eigą, sutiks, kad tokie pletkai stabdė kultūros kilimą. Ačių tamsumui, valstietį užklupo be jokio supratimo apie ją. Tad nė nuostabu, kad karo priežasčių ir jo pasekmių ieškoti jam teko kreiptis ne į politikierius bei situaciją apibudinančias knygas, bet į Mikaldos knygelę ir įvairius paskalus.

Tiktai šiek tiek plačiau mąstantis valstietis apie galimas pasekmes teiravosi žydo, arba vokiečio, jei tas buvo galima. Vėliau praėjo Didysis karas, kuris Lietuvoj paliko daug griuvėsių, bet kartu ir tris milijardus ostmarkių. Bet jos daugumoj liko nesunaudotos ir ant pabaigos parduotos Vailokaičiui, gaunant už trejetą šimtų, arba keletą tūkstančių po vieną litą.

Kodel taip įvyko? Atsakymas lengvas. Už tai, kad net ir vidutiniai išsilavinęs kaimietis, ar miestelėnas nieko nenusimanė apie ekonominį surėdymą ir iš jo pasekančias infliacijas. Na, o prietarai jį vertė tikėti, kad rublis visada bus rubliu, markė—marke. Tai gana aiškūs nuostoliai, tačiau su visais gautais nuostoliais tai tik menka dalelė. Jų buvo daug ir jie lietuvių tautai daug kainavo. To tur būt niekas neginčys, nes dauguma žino, kad tamsa buvo ir bus didžiausia žmonijos nelaime.

Mes gyvename dvidešimto šimtmečio ketvirtoj dekadoj ir aukštai industrializuotoj šaly, kur niekas netiki jokiems aitvarams, tad, rodos, būtų laikas pamiršti ir apie nemalonią praeitį. Bet klausimas truputį kitaip stovi. Rodos, lyg tyčia nekuriam lietuviui melas ir visoki gandai yra kai kokie prigimti dalykai. Aitvarai, patempionai vaizduojasi ir gana, tiktai kitokioj formoj ir apie juos kalbama ne kedenant vilnas, arba atliekant kokius vakarinius darbus, bet paprastai per tam tikslui paskirtus laikraščius. Tik pavartykime nekuriuos Amerikos lietuvių laikraščius, ten rasime kaip keletas Kanados lietuvių bepaliovos šaukia komunistai . . . komunistai . . . komunistai! Ir vis prideda, kad būk ten, kur niekas nemate ir nežino, išardė kokį nors katalikų mitingą, arba ką nors kitą. Bet paprastai tie "rašytojai," kaip ir tie lietuviški pletkininkai į tuos aitvarus netiki, bet rašo ir tiek. Taip pat jie turbūt žino, kad dauguma Kanados lietuvių jau atsikratė nuo visokių iliuzijų ir skleidžiamais melais nepatikės, bet tęsia apie aitvarus sukurtas legendas ir tiek.

Bet žvilgterėkim truputį ir į kitas tautas. Pavyzdžiui tiktai vienam Toronte yra 600 milijonierių, gal tiek pat profesorių ir tūkstančiai kitų profesionalų. Daugeliui iš jų baisiai nepatinka naujoviški "aitvarai"—komunistai, bet jie visi tiek neprirauda apie komunistus, kiek prirauda tie keli lietuviai, kuriems negręsia iš komunistų pusės joks pavojus. Kaip šitą apsireiškimą gali aiškinti? Ar gal reikia manyti, kad tie lietuviai turi daugiau supratimo, negu tie angliški kapitalistai? Ne, anglai turi daugiau senso ir mano savo politikai pasekėjų prisižvėjoti su tam tikru veikimu. Net atsiranda ir tokių profesorių, mažai nusimanančių apie komunizmą, bet jie prieš jį nešaukia, bet dar pasiūlo pastudijuoti kas per mokslas ir tik tuomet atakuoti. O lietuviai, kurie prieš jį šaukia, niekad neparodo kodel jam ta naujovė negera, bet šaukia lyg davatka prieš aitvarus ir tiek.

Bet gyvenimas eina savo keliu, kaip buvo pasmerkta senoviškų pletkų epidemija, taip bus pasmerkta ir naujoviškų. Vienas dalykas pasiliks, tai pažeminimas tai spaudai, nes pirmieji spaudos išradėjai į ją žiūrėjo kaipo į įrankį pasauliui tobulinti, o dabar atsirado tokių, kurie ją bando išnaudoti melavimui ir į paskalus netikinčių žmonių žeminimui.

M. G.

Iš Rochesterio

TORONTO, Ont.—Iš prisiųstų lapelių sužinojom, kad liepos 2 dieną Rochesterio lietuvių Gedimino Draugystė rengia naktinį pikniką. Išgirdom, kad daug torontiečių rengiasi aplankyti gimines, bei pažįstamus kartu ir pikniką. Nutarėm ir mes, keletas asmenų, neturinčių nei giminių nei pažįstamų, nuvykti į pikniką ir susipažinti su draugais ir draugėmis rochesteriečiais.

Gražus šeštadienio popietis, sėdome keletas bernelių į automobilį ir per gražius laukus ir sodus leidomės Rochesterio linkui. Visa kelionė sekėsi kuopuikiausiai, tad nei nepajutom, kaip nuvažiavom į už 170 mylių esantį Rochesterį. Tačiau čionai susidūrėme su nepatogumais, mat nežinojome pas ką sustoti, nežinojome nei pikniko vietos. Šiaip taip susiradome lietuviais apgyventą apylinkę ir pradėjome teirautis apie pikniką. Pasirodė, kad ir tie nežino apie rengiamą pikniką ir kur jis rengiamas. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo religinių pažiūrų žmonės, kurie apie progresyvius parengimus nieko nežino. Teko kreiptis toliau ir pagaliau sužinojome, kad piknikas rengiamas keletą mylių nuo miesto, draugo Markevičiaus farmoje.

Nuvykę į pikniko vietą radome besilinksminančius rochesteriečius ir keliolika torontiečių, kurie buvo atvažiavę, rodos, šešiomis mašinomis. Prasidėjo susipažinimas. Vaišingi šeimininkai susodino mus už stalo ir puikiai pavaišino. Taip linksminomės iki vėlybos nakties. Piknikui pasibaigus draugai Malinauskai parsivedė į savo namus ir mus, net penkiems suteikė nakvynę.

Ant rytojaus, draugų kviečiami, susirinkome į Gedemino Draugystės gražią svetainę. Čia ir vėl prasidėjo draugiškas vaišingumas. Šeimininkės buvo surengę gardžius pietus.

Už draugišką pavaišinimą ir nakvynę, negalėdami atsimokėti, draugam Markevičiam, Malinauskam ir visai Gedemino Draugystei, visų torontiečių vardu tariu nuoširdų ačiū, pažymėdamas, kad ir mes neužmiršime jums atsimokėti draugiškumu.

K. Morkūnas

DETROITAS. — Kroger grosernių streikuojančių darbininkų simpatijai, čionai atsibuvo didelis darbininkų paradas, kuriame dalyvavo trys Amerikos Darbo Federacijos unijos ir unijos priklausančios į C.I.O.

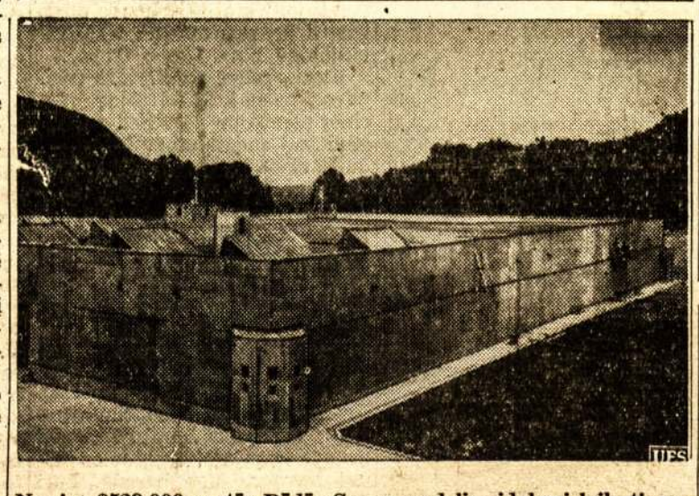

Naujas $529,000 vertės Dėdės Samo sandelis sidabrui laikyti, pastatytas ant militarinės rezervacijos West Point, N. Y. Jame bus sukrauta $1,000,000,000 vertės sidabro. Šis plieno ir betono 252 pėdų ilgio, 166 pėdų pločio ir 22 pėdų aukščio sandelis padalintas į 23 kubikus. Į kiekvieną kubiką tilps po 100,000 kavalkų sidabro.

Įvairenybės

Nori Išgauti iš Laukinių Paslaptis

Šių dienų chemistai pajėgia padaryti įvairius metalus ir dujas iš tokių medžiagų, kurias pirmykštis žmogus laikė menkniekiais ir netikėjo, kad kas gero iš jų išeitų. Žodžiu, chemijos mokslas kas metai padaugina metalų ir įvairių skysčių bei dujų skaičių, tačiau nekuriais klausimais dar nepajėgia dasivaryti iki pirmykščio žmogaus žinybos.

Štai šiomis dienomis du Pensylvanijos universiteto daktarai išplaukė į Ekvadoro respubliką, kur tikisi susekti nekurias Jivaros indijonų giminės svarbias paslaptis. Sako, kad ši Andų kalnyno džiunglėse netoli Amazonės upės gyvenanti indijonų gentis žinanti dvi svarbias barbariškos chemijos paslaptis. Jie dar iki šiol turį tradicijas ir jas naudoja. Pavyz., nukirsta priešo galvą jie sutepa tam tikrais paslaptingais chemikalais ir to pasekmėje ją sumažina iki žmogaus kumščio didumo. Mokslininkai mano, kad šis barbariškas vaistas būtų labai reikalingas mokslui. Su juo gal galima būtų sutraukti anatomiškus pavyzdžius ir juos užprezervuoti laboratorijose.

Kita tų indijonų paslaptis, tai mokėjimas padaryti tokius nuodus, kuriais aptepta ietis, arba striela, pataikius į savo auką jos neužmuša, bet visiškai nujėgina, kad ji negalinti tūlą laiką nei pajudėti. Mokslininkai mano, kad šiuos nuodus gal būt galima panaudoti del apmarinimo prie operacinio stalo.

Laukiniai žino dar ir daugiau tokių dalykų, kurie stebina net šių dienų mokslininkus. Vienas dalykas keistas, tai kaip tokie žmonės, kurie nemoka skaityti nei rašyti, neturi prietaisų ištyrimui augalų sudėties, galėjo išgalvoti tokias komplikuotas formules. O kitas dalykas, pasirodo, kad laukiniai žmonės paslapčių išlaikyme yra toli pralenkę vadinamą civilizuotą žmogų. Štai, kiekvienos šalies generaliniai štabai su didžiausia baime saugo savo įrankių paslaptis, bet negali išsaugoti nuo savo priešų—jas perduoda įvairūs išdavikai. Kas kita yra su puslaukiniais indijonais—jie jas perduoda genkartė genkartei ir civilizuotas žmogus iki šiol jų nežino, nors jam labai reikalinga.

Per 23 Metus Išnešiojo Kūne Adatą

Šiomis dienomis Anglijos laikraščiai paskelbė tokią žinią:

Prieš 23 metus, 1915 metais, laike Didžiojo karo mūšių į galvą buvo sužeistas tūlas Charles Morganas. Sužeidimas buvo į smegenis ir gyvybei gręsė pavojus. Daktarai padarė operaciją, susiuvo smegenis ir ligonis pasveiko. Vėliau jis vėl buvo pasiųstas į karo lauką, kur išbuvo iki karo pabaigos. Tačiau niekas nepamanė, kad Morgano galvoj buvo palikta chirurginė adata, kuri per visą laiką vaikščiojo po jo kūną ir tiktai šiomis dienomis išlindo per ranką.

Panašus atsitikimas nesenai buvo Jungtinėse Valstijose. Čionai chirurgai bedarydami vienai moteriai vidurių operaciją paliko net dideles chirurgines žirkles, kurios buvo išimtos laike kitos operacijos.

Vaistai Gimdant Yra Kūdikių Mirimo Priežastimi

Čikagos miesto sveikatos taryba, su daktaru Hermanu priešaky, pereitą sąvaitę paskelbė, kad daugelio kūdikių mirimo priežastimi yra vaistai, duodami motinoms laike gimdymo.

Tas išvadas jie paremia studijavimu kūdikių mirčių, kurių laike dviejų sąvaičių šiam mieste mirė net 2,260. Sako, kad vis tai daugiausia kūdikiai, kurių motinoms laike gimdymo buvę duodami kančioms palengvinti vaistai.

Iš Dionne Penktukių ir Miestelis Padaro Neblogą Biznį

Į už dviejų šimtų mylių nuo Toronto esantį kaimelį Callander pernai atsilankė apie 400,000 vizitorių, o šiemet jų skaičius pasieksiąs pusę milijono. Iki šiol įvairūs smalsuoliai mergaites galėjo pamatyti iš pusapvalės uždengtos galerijos, bet tokia observacija šiais metais bus užbaigta.

Ant kitų metų penktukių pamatymas bus pertvarkytas, nes rudenį bus užbaigti namai, kuriuose bus apgyvendintos penktukės, jų tėvai ir kiti septyni broliai bei seserys. Tuomet smalsuoliams į penktukes reiksią žiūrėti iš kokio šimto ar dviejų šimtų metrų atstumo. Mat, provincinė valdžia nutarė atsteigti Dionnų šeimyną.

Penktukės neblogai auga, o miestelis iš įvairių smalsuolių padaro neblogą biznį.

Apsivedė J. Kukenis Su A. Karpavičiūte

MONTREAL.—Liepos 2 dieną įvyko draugo J. Kukenio ir draugės A. Karpavičiūtės vestuvės.

Jaunoji tik prieš dešimtį mėnesių atvyko iš Lietuvos apsigyventi pas čia gyvenančius tėvelius. Draugas J. Kukenis yra laisvų pažiūrų, priklauso prie darbininkiškų organizacijų, jo draugė taip pat tų pačių minčių, tai ir vedybų ceremonijos atlikta kuoproletariškiausia. Prisilaikyta tik to, su kuo šioj šaly negalima apsilenkti. Jaunoji ant savo gelsvų kasų nesidėjo jokių tulių ir kitokių senoviškų palikimų. Prie krūtinės prisisegė kelias raudonas gėleles ir maloniai priiminėjo ir vaišino svečius ir viešnias.

Nuo savęs ir visų dalyvavusių vardu linkiu jaunavedžiams linksmiausių ir ilgiausių metų, kartu neatsitraukti ir nuo darbininkiško judėjimo.

Svečias

Parėmė Ispanijos Našlaičius

VANCOUVER, B. C. — Pas draugus Balsevičius įvyko ALD DLD 45-tos kuopos narių susirinkimas, kuriame Ispanijos našlaičių parėmimui buvo įvykdyta laimėjimai. Iš to gauta net $7.00 gryno pelno, kuris paskirtas Ispanijos našlaičių naudai, kurių tėvai žuvo bekovodami prieš fašizmą.

Už šios paramos sukėlimą didelis ačiū tenka draugei A. Trepeikienei, daugiausia tuo reikalu pasidarbavusiai. Taip pat draugas J. Tamašiūnas paaukavo vieną dolerį del Ispanijos liaudies armijoje tarnaujančių lietuvių.

Tikimės, kad ir ateityje mūsų kuopos nariai klasių kovos reikalų neužmirš ir vėl prisimins Ispanijos našlaičius.

Kuopos Sekretorius

Gerai Pravedė Organizacinio Fondo Vajų

EDMONTON, Alta.—Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Ketvirto Rajono Komitetas išreiškia širdingą padėką visom rajone esančiom kuopom ir pavieniam draugam bei draugėm už gerą pasidarbavimą organizacinio fondo vajuje. Nes šis svarbus darbas pravestas tikrai labai pavyzdingai.

Kaip žinome, organizacinis fondas skiriamas tam, kad visi galėtume susiorganizuoti, o per organizuotumą žengiame prie geresnio gyvenimo.

Taip pat kviečiu visus ir visas neatidėliojant stoti į mūsų draugijas ir ginti savo reikalus.

J. Pašukonis
Rajono Sekretorius

Iš Administracijos

Drg. Z. Jakavičienė, Toronto, Ont., atnaujindama Liaudies Balso prenumeratą nubaudė save 50 ct. už pavėlavimą ir tą "pabaudą" tuojau užsimokėjo.

Drg. P. Gendvilas, buvęs mainerys, dabar sugrįžęs į Torontą užėjo į Liaudies Balso raštinę persitikrinti, kaip stovi jo prenumerata. Ją atnaujindamas neužmiršo apdovanoti ir Ispanijos liaudies gynėjus ir jų reikalams paaukojo $1.00. Taipgi vieną dolerį paaukojo Liaudies Balsui.

Drg. J. Tamošiūnas, Bevan, B. C., per drg. S. Urbaitį atsinaujindamas prenumeratą, Liaudies Balsui paaukojo $1.00.

SUMAŽĖJO ANGLIJOS PREKYBINIS LAIVYNAS

LONDONAS.—Leiboritai nurodė atstovų rūmams, kad kitos šalys bekonkuruodamos baigia išstumti iš įvairių darbų Anglijos prekybinį laivyną. Sako, nuo 1914 metų prekybinis laivynas sumažėjęs dviem tūkstančiais laivų. Prieš Didįjį karą Anglijos prekybinis laivynas sudaręs 44 nuošimčius pasaulinio prekybinio tonažo, o dabar sumažėjęs iki 28 nuošimčių.

Lit. TSR Knygų Rūmų Knygų